БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 31 (1085)
12 ФЕВРАЛЬ
ЧОРШАНБА
1958 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Коммунистик партия социалистик давлатни мустаҳкамлаш тўғрисида, совет демократиясини янада ривожлантириш ҳақида, халқ оммасини совет ватанпарварлиги, халқлар дўстлиги ва қардошлиги, пролетар, социалистик интернационализмнинг ҳаётбахш идеялари руҳида тарбиялаш тўғрисида бундан буён ҳам тинмай ғамхўрлик қилажагини изҳор қилади.

(Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Мурожаатидан)

Ижрони текшириш—партиявий раҳбарликнинг асосий методи

КПСС XX съездидан кейин ва партиямиз Марказий Комитети томонидан кўрилган тадбирлар натижасида областимиздаги партия ташкилотлари саноат ҳамда қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш методларини ва услубини бирмунча такомиллаштирдилар, халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планларини бажариш йўлида ташкилий ишларни анча яхшиладилар. Шаҳар ва район партия комитетлари ҳозирги даврнинг муайян амалий вазифаларини ҳал этишга қаратилган масалаларни чуқурроқ муҳокама қиладиган, бу масалалар юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарорлар қабул қиладиган ва бу қарорларнинг ижросини системали равишда текшириб борадиган бўлиб қолдилар.

Ижрони текширишни моҳирлик билан ташкил қилиш партиявий раҳбарликнинг энг муҳим ленинча принципларидан биридир. Партия ташкилотлари томонидан олиб борилаётган ташкилотчилик ишларининг савияси эса асосан шу принципнинг амалга оширилишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам ижрони текшириш ҳар бир партия комитети раҳбарлик ишининг асосий қисми бўлиши лозим.

Партия ва ҳукуматимиз мамлакат халқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантиришнинг энг муҳим вазифаларини белгилаб бермоқдалар. Ана шу улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун одатда маълум қарорлар қабул қилинади, конкрет тадбирлар белгиланади, планлар тузилади. Лекин буларнинг ҳаммаси ишнинг бошланишигина бўлиб, ҳамма гап ана шу қарорлар, белгиланган тадбирлар ва планларни амалга оширишга боғлиқдир. Бунинг учун қобилиятли кадрларга эга бўлиш ва уларга топширилган ишнинг бажарилишини системали равишда текшириб туриш керак. Акс ҳолда муҳим тадбирлар, белгиланган қарорлар, оқилона тузилган планлар бажарилмай қолиб кетиши мумкин.

Бўлиб ўтган шаҳар ва район партия конференцияларида делегатлар партия комитетларининг ҳисобот давридаги фаолиятларига уларнинг халқ хўжалиги олдида турган вазифаларни бажаришга меҳнаткашлар оммасини қандай сафарбар этаётганликларига, шу билан бирга ташкилий раҳбарликни сиёсий раҳбарлик даражасига кўтариш қобилиятларига, жумладан, ижрони текширишни тўғри ташкил этабилишларига қараб баҳо бердилар, бу соҳадаги камчиликларни юз-хотир қилмай рўй-рост очиб ташладилар.

Боёвут район партия ва совет ташкилотлари пахтачиликка юзаки раҳбарлик қилганликлари, кадрлар танлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масаласи билан етарли шуғулланмаганликлари натижасида ўтган йили районда пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмай қолди, кўпчилик колхоз ва совхозларда ҳосилдорлик жуда камайиб кетди. Ҳисобот даврида райком бюроси, пленуми ва партия активи йиғилишларида район хўжалигини юксалтириш билан боғлиқ бўлган жуда кўп актуал масалалар муҳокама қилинган. Муҳокама этилган барча масалалар юзасидан эса тегишли қарорлар қабул қилинган. Бироқ, район партия комитети партия, ҳукумат Директивалари ва ўз қарорларининг бажарилиши учун яхши ташкилотчилик иши олиб бормаган, ижрони текширишга расмиятчилик билан қараган. Район партия конференциясининг делегатлари ижрони текширишнинг сустлиги район партия ташкилоти фаолиятидаги жиддий камчилик эканлигини алоҳида кўрсатиб ўтдилар.

Мана бу ва бошқа шу сингари кўплаб фактлар областимиздаги айрим партия, совет ташкилотлари ишида ижрони текшириш ҳали ҳам яхши йўлга қўйилмаганлигини кўрсатади. Қабул қилинган қарорларнинг ижросини текширмаслик партия ва давлат интизомининг бўшашиб кетишига, раҳбарликни юзакилаштиришга, жойларда камчиликларнинг авж олиб, хатонинг чуқур илдиз отишига сабаб бўлади. Ижрони текшириш эса танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳар томонлама ривожлантиришга, ишдаги камчиликларни очиб ташлаш ва бартараф қилишга, хўжалик, сиёсий ва идеология ишларига раҳбарликни яхшилашга ёрдам беради.

Район, шаҳар ва область партия конференцияларининг қарорлари, делегатларнинг танқидий мулоҳазалари ва таклифлари партия ташкилотларининг амалий фаолияти учун конкрет программадир. Вазифа — шу қарорлар ва таклифларни тўла амалга ошириш учун ижрони текширишни яхши йўлга қўйишдан, раҳбар кадрларга нисбатан талабчанликни кучайтиришдан, партия ва ҳукумат Директивалари ҳамда ўз қарорларининг бажарилишини таъминлашдан, топширилган иш учун ходимларнинг шахсий жавобгарлигини оширишдан ва «уёқ-буёқни ростлаб олишга» вақт сарф қилмасдан, ишга дарҳол киришишдан иборат. Ҳеч муболағасиз шуни айтиш мумкинки, ижрони текширишни яхши ташкил этмасдан туриб олдимизда турган муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаларни муваффақиятли бажариш қийин.

Ижрони текшириш яхши йўлга қўйилмаган жойда кадрлар нотўғри тарбия қилинадилар, камчиликлар дадил очиб ташланмайди, юз-хотирлик авж олади, фойдали маслаҳатлар эс бир четда қолиб кетаберади. Шунинг учун ҳам ижрони текширишга қабул қилинган қарорларнинг амалга оширилиши нуқтаи назаридан қараш, текширишни қарор қабул қилинган кундан бошлаш, унинг ижросини системали равишда кузатиб бориш керак. Бу ишга бюрократларча, расмиятчилик билан муносабатда бўлиш фактларига мутлақо йўл қўймаслик лозим.

Ижрони текшириш кабинетдан туриб телефон ёки хат орқали эмас, балки амалий иш устида, берилган топшириқнинг бажарилиши қандай аҳволда эканлигига қараб бўлиши керак. Шундай қилинганда ишда учраган хато ва камчиликлар дарҳол бартараф қилинади, жойлардаги ҳақиқий аҳвол тезда маълум бўлади, хатонинг олди олинади, ношуд ходимлар фош этилади.

Ижрони текшириш ишини партия ва совет ташкилотларидаги иккинчи даражали ходимларга топшириб қўймай, балки бу ишга шу ташкилотлардаги раҳбарларнинг ўзлари етакчилик қилишлари лозим. Шу билан бирга ижрони текшириш юқоридан, раҳбарлар томонидангина бўлиб қолмасдан, қуйидан ҳам бўлиши, бунинг учун кенг активга суяниш, омма билан алоқани тобора мустаҳкамлаш зарур.

Партия ташкилотлари ҳозир ўзларининг бутун кучларини энг зарур вазифаларга қаратишлари, чунончи, саноатда ишлаб чиқариш планларини ҳеч сўзсиз ҳамма корхоналар томонидан ва ҳамма кўрсаткичлар бўйича бажарилишини таъминлашлари керак. Қишлоқ жойларида эса чорва моллар қишловини намунали ўтказиш, чорвачилик маҳсулдорлигини тинмай ошириш, кўкламги экишга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш — кечиктириб бўлмайдиган муҳим вазифадир.

Хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик даражасини кескин суратда оширайлик, партиявий раҳбарликнинг асосий методи бўлган ижрони текшириш ишини партия ва давлат аппаратининг ҳамма звеноларида яхши йўлга қўяйлик!

СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган кандидатларни рўйхатга олиш

10 февралда сиёсий активлик ғоят ўсган вазиятда округ сайлов комиссиялари СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган кандидатларни рўйхатга ола бошладилар.

Москва шаҳар Калинин сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Округ сайлов комиссияси мажлисида **Калинин** сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари **Никита Сергеевич Хрушчев**ни рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди. Н. С. Хрушчевни «Серп и молот», «Фрезер», «Прожектор» заводларининг, шу округдаги бошқа корхоналар ва муассасаларнинг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари коллективлари кандидат қилиб кўрсатдилар.

Москва шаҳар **Куйбишев** сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлисда Куйбишев сайлов округида овозга қўйиш учун КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Екатерина Алексеевна Фурцева**ни СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Е. А. Фурцевани Бабаев номидаги кондитер фабрикаси, Москва-пассажирская депоси, Москва-Рязань темир йўли, «Парижская коммуна» фабрикаси ва бошқа корхоналар ҳамда муассасалар коллективларининг умумий йиғилишларида кандидат қилиб кўрсатилди.

Москва шаҳар **Жданов** сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Округ сайлов комиссияси Жданов сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб Биринчи давлат подшипник заводининг ишлаб чиқариш новатори темирчи-штамповкачи **Пантелеймон Григорьевич Шемякин**ни рўйхатга олди.

Москва шаҳар сайлов округининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Округ сайлов комиссияси мажлиси бўлди. Бу округда СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси **Николай Михайлович Шверник** рўйхатга олинди.

Киев-Ленин сайлов округининг Округ сайлов комиссияси мажлисида СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Алексей Илларионович Кириченко**ни рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Киев-Шевченко сайлов округининг Округ сайлов комиссияси мажлисида Киевдаги сунъий ўғит заводи механика цехининг старший аппаратчиси **Варвара Ивановна Трухан** СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига кандидат қилиб рўйхатга олинди.

* * *

Округ сайлов комиссияси **Сталин** сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Латвия КП Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ян Эдуардович Калнберзин** рўйхатга олинди.

Рига қишлоқ сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб Латвия ССР да хизмат кўрсатган врач **Ян Екабович Егерман рўйхатга** олинди.

Сталин сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб «Большевичка» комбинатининг йигириш мастери **Эрна Яновна Берзинь** рўйхатга олинди.

Вентспилс сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб Латвия ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси **Матис Янович Плудон** рўйхатга олинди.

Кандава сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига «Амула» колхозининг раиси **Ян Карлович Цицис** кандидат қилиб рўйхатга олинди.

Ленинград шаҳар **Киров** сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Округ сайлов комиссияси СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Климент Ефремович Ворошилов**ни **Киров** сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи **Смольний** сайлов округининг Округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг раиси **Фрол Романович Козлов**нинг кандидатурасини рўйхатга олди.

(ТАСС).

Ўзбекистонда баланд сиёсий руҳ билан СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган кандидатларни рўйхатга олиш бошланди

Ўзбекистонда округ сайлов комиссиялари СССР Олий Совети депутатлигига кандидатларни рўйхатга ола бошладилар.

11 февралда Тошкент-Киров шаҳар сайлов округининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссия СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Нуритдин Акрамович Муҳитдинов**ни рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди. Н. А. Муҳитдинов Тошкентдаги «Ўзбексельмаш», транспорт машинасозлиги заводлари, шунингдек округдаги бошқа корхоналар, муассасалар ва ўқув юртлари коллективларининг умумий йиғилишларида кандидат қилиб кўрсатилди.

Тошкент-Ленин сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи сайлов комиссияси СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Собир Камолович Камолов**ни рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди. С. К. Камоловни «Ташсельмаш», паровоз-вагон-ремонт, радио лампа заводлари ва округдаги бошқа корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларининг коллективлари кандидат қилиб кўрсатдилар.

Қўқон шаҳар сайлов округининг округ сайлов комиссияси мажлисида СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси **Шароф Рашидович Рашидов** рўйхатга олинди.

Фарғона сайлов округининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияси СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари **Турсун Қамбаров**ни рўйхатга олиш тўғрисида қарор чиқарди.

Қўқон қишлоқ сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб Фрунзе районидаги Калинин номли совхознинг звено бошлиғи **Эргашой Инъомова** рўйхатга олинди.

Қўқон сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи округ комиссиясининг қарори билан СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб Қўқон суперфосфат заводининг башенщиги **Султон Турсунхўжаев** рўйтахга олинди.

Самарқанд қишлоқ сайлов округининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияси СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари **Ориф Алимов**ни рўйхатга олди.

Самарқанд шаҳар сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб Самарқанддаги медицина институти клиникасининг ассистенти **Ўктам Ваҳобова** рўйхатга олинди. (ЎзТАГ).

Округ сайловолди кенгашларида

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказувчи **Олмалиқ** сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг округ сайловолди кенгаши бўлди. Кенгашда бир қанча сайловолди йиғилишларининг СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб «Ўзбекуголь» комбинати 9-шахтасининг навалоотбойшчиги **Анорбой Эргашев**ни кўрсатиш тўғрисидаги қарорлари якдиллик билан қувватланди.

Иттифоқ Советига сайловлар ўтказувчи **Андижон** сайлов округида меҳнаткашлар вакилларининг бўлиб ўтган кенгашида бу округдан СССР Олий Совети депутатлигига «Строммашина» заводи қуюв цехининг модельщиги **Қобилжон Мўминов**нинг кандидат қилиб кўрсатилиши маъқулланди.

Тўрткўл қишлоқ сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг кенгашида Қорақалпоғистон АССРдан Миллатлар Совети депутатлигига ёзувчи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги **Муса Тошмуҳаммедов (Ойбек)**нинг кандидат қилиб кўрсатилишини қувватлаб қарор қабул қилинди.

Миллатлар Советига сайловлар ўтказувчи **Чимбой** сайлов округи меҳнаткашларининг вакиллари СССР Олий Совети депутатлигига Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Қаюм Муртозаев**нинг кандидат қилиб кўрсатилишини қўллаб-қувватладилар.

Урганч сайлов округида бўлиб ўтган округ сайловолди кенгаши Миллатлар Совети депутатлигига Урганч районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи **Марьям Каримова**ни кўрсатиш тўғрисида меҳнаткашларнинг бир қанча коллективлари кандидат қилиб қабул қилган қарорларини маъқуллади.

Наманган шаҳар сайлов округи меҳнаткашлари вакиллари кенгашининг қатнашчилари Иттифоқ Совети депутатлигига СССР халқ артисткаси **Ҳалима Носирова**нинг кандидат қилиб кўрсатилишини қўллаб-қувватладилар.

Миллатлар Советига сайловлар ўтказувчи **Наманган** шаҳар сайлов округида меҳнаткашлар вакиллари кенгашининг қарори билан СССР Олий Совети депутатлигига Наманғандаги 15-ўрта мактаб ўқитувчиси **Мавлудахон Халилова**нинг кандидат қилиб кўрсатилиши маъқулланди.

Бухоро шаҳар сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг округ сайлов олди кенгаши Иттифоқ Совети депутатлигига Бухоро пиллакашлик фабрикасининг мастери **Фотима Шарипова**ни кўрсатиш тўғрисида сайловолди йиғилишларининг қарорини қўллаб-қувватлади. (ЎзТАГ).

ВЛКСМ 40 йиллигига бағишланган ёшлар спектакллари кўриги

ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Маданият министрлиги комсомолнинг 40 йиллиги муносабати билан драма ва музика театрларининг ёшлар спектаклларига кўрик эълон қилдилар.

Кўрикда қатнашувчи ҳар бир театр коллективи 1957-1958 йилги театр мавсумида қўйилган спектаклни ёки кўрикка махсус тайёрланган спектаклни кўрикка тақдим қилади. Театр раҳбарлиги пьесани (операни, балет, музикали комедияни) танлашда ва спектаклни саҳнага қўйишда ёшлар ташаббусига кенг имконият беради.

Кўрикка қўйилган спектаклларда асосий ролларни ижро этувчилар драма театрларининг 30 ёшга етмаган актерлари, опера театрларининг 32 ёшга етмаган солистлари, балетнинг 28 ёшга етмаган солистлари, 35 ёшга етмаган режиссерлари, рассомлари, балетмейстерлари бўлиши лозим. Ёшлар спектаклини саҳнага қўйишда кекса бўғиннинг режиссерлари, рассомлари қатнашишлари мумкин. Конкурсда бадиий-техника цехларининг ёши 30 гача бўлган ходимлари ҳам қатнашишлари мумкин.

СССР Маданият министрлигининг ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг вакилларидан иборат комиссия кўрикка умумий раҳбарлик қилади.

Спектакллар яратиш устида олиб борилаётган ишларни тамомлаш муддатлари иттифоқчи республикаларнинг комиссиялари томонидан белгиланади. Республика комиссиялари спектакллар кўригини ва мукофотлаш учун энг яхши спектаклларни тақдим этиш ишларини 1958 йил 15 сентябрга қадар тамомлашлари лозим. Комиссия ёшлар спектакллари кўригини 1958 йил 15 сентябрдан 15 октябрга қадар бўлган вақт ичида якунлайди.

Энг яхши ёшлар спектаклини яратган театр коллективлари ва айрим ижрочилар тақдирланади.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳаларида Ленин мукофотлари бериш комитетида

Фан ва техника соҳаларида Ленин мукофотлари бериш комитети пленумининг 10 февралда академик А. Н. Несмеянов раислигида мажлиси бўлиб ўтди. Пленум Ленин мукофотига сазовор бўлган энг яхши асарларни белгилаш соҳасида секциялар томонидан биринчи босқичда қилинган ишларнинг натижаларини кўриб чиқди.

Пленум ишида бир қанча министрликлар, бошқармалар ва халқ хўжалик кенгашларининг раҳбарлари актив қатнашдилар.

Тақдим этилган материалларни ҳамда илмий-техника жамоатчилиги юборган тақдирномаларни муфассал муҳокама қилиш натижасида комитет пленуми Ленин мукофотлари олиш учун бўладиган конкурсда 32 илмий ишни, шу жумладан фан соҳасида 19 илмий ишни, техника соҳасида 13 илмий ишни қатнаштириш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу илмий ишларнинг рўйхати яқин кунларда «Известия» газетасида эълон қилинади.

ЕР ИККИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИНИНГ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДА

Ернинг иккинчи сунъий йўлдоши 12 февраль эрталаб соат 6 га қадар Ер атрофини 1439 марта айланиб чиқди.

Ҳаво очиқ бўлганда иккинчи сунъий йўлдошни қуёш чиқиши олдидан шимолий кенгликнинг 43 градусидан 62 градусигача ва жанубий кенгликнинг 41 градусидан 64 градусигача оддий кўз билан кўриш мумкин. (ТАСС).

СССР Олий Совети сайлови шарафига

«Ўзбекхлопкомаш» заводи коллективи республикамиз пахтакорларига имкони борича кўпроқ ускуналар ва запас қисмлар етказиб бериш мақсадида сайловолди мусобақасини кун сайин қизитаётир. **Суратда:** смена нормасини 300-350 процентга етказиб бажараётган токарь **Икром Маҳмудов** иш устида.

Э. Азимов фотоси.

Совет халқи Коммунистик партия билан чамбарчас боғланган

ОЛМАЛИҚ, 10 февраль (ЎзТАГ). Республика рангли металлургиясининг маркази—Олмалиқ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг мамлакатдаги барча сайловчиларга қарата чиқарган Мурожатини ғоят маъқуллаб кутиб олдилар. Агитпунктларда ва сайловчиларнинг уйларида агитаторлар меҳнаткашларга Ватанимизнинг шаҳар ва қишлоқларида юз берган буюк ўзгаришлар тўғрисида сўзлаб бермоқдалар. Ҳамма жойда кончилар самимий суҳбатлар вақтида коммунистик қурилиш соҳасида кейинги тўрт йил ичида эришилган муваффақиятлар билан фахрланганликларини айтмоқдалар, коммунистик партия совет халқини ғалабадан ғалабага олиб бораётганлигини сўзлаб бермоқдалар.

Олмалиқ мамлакатимизнинг ёш индустриал шаҳарларидан биридир. СССР Олий Советига бўлиб ўтгач илгариги сайловлардан буён бу ерда кўпгина ўзгаришлар юз берди. Кенг кўчалар бўйига блоклардан қурилган икки ва уч қаватлик чиройлик уйлар тушди. Клублар, кинотеатрлар, даволаш ва болалар муассасалари меҳнаткашларга хизмат қилиб турибди. Қурома тоғ тизмалари орасида катта саноат қурилиши қизитиб юборилди.

Шаҳар ўсаётир. Бу йил саноат ва граждан қурилишларига ўтган йилдагига нисбатан бир ярим баравар кўп маблағ сарфланади. Теплоэлектроцентралнинг биринчи навбат қурилиши, ремонт механика заводи ва Калмақир конининг бир қанча объектлари ишга туширилади. Руда тозалайдиган фабрикани қуриш ишлари кучайтириб юборилди.

Уй-жой ва маданий-маиший қурилиш анча кенгайтирилади. Бу йил 25 минг квадрат метрга яқин уй-жой майдони — ўтган йилдагидан бир ярим баравар кўп майдон фойдаланишга топширилади. Иккита ўрта мактаб, касалхона шаҳарчаси, болалар муассасалари, иккита ёзлик кинотеатр қурилади.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш кўпайтирилмоқда. Ғишт заводида тоннель печи, темир-бетон конструкциялар ишлайдиган янги полигон, марказий расствор узели, йирик панель деворлари цехи ишга туширилади. Шунингдек пишиқ арматурланган темир-бетон конструкциялари ва трубалар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилади.

СССР Олий Совети сайловларини кончилар меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Шу кунларда Қўрғошин конининг коллективи яхши ишламоқда. Бу ерда барча ишчилар нормани ошириб бажармоқда. Натижада кончилар ҳар куни топшириқдагига нисбатан 10-11 процент кўп руда чиқариб бермоқдалар.

Меҳнат вахтасида

Ўзбекистон қўриғи — Мирзачўлни ўзлаштирувчилар ўртасида СССР Олий Советига сайлов шарафига социалистик мусобақа кун сайин қизғин тус олаётир. Механизаторлар ва бинокорлар бу умумхалқ шодиёнаси кунини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқдалар.

«Мирзачўлводстрой» трестининг Шўрўзак коллекторини реконструкция қилаётган 2-қурилиш-монтаж бошқармаси экскаватор машинистлари меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Ўтган йили ўз нормаларини 3 баравар ошириб бажарган Дробот ва Згонников ўртоқлар бошчилигидаги экипаж аъзолари ҳозир ҳам унумли ишлашда бошқаларга ўрнак бўлаётирлар.

Нина Козуб бошчилигидаги сувоқчи комсомол қизлар бригадаси 1-қурилиш-монтаж бошқармасида сайлов шарафига меҳнат вахтасини биринчи бўлиб бошлаб бердилар. Украинада фабрика-завод таълим мактабини битиргач, Мирзачўлни ўзлаштиришда иштирок этиш учун келган бу ватанпарвар қизлар кундалик топшириқни доим 1,5 ҳиссадан ошириб бажараётирлар. Улар янги қурилаётган Мирзачўл ремонт-экскаватор заводининг цехларини тез ва сифатли сувашда зўр ташаббускорлик кўрсатаётирлар. Бригада аъзолари бу объектда сувоқ ишларини белгиланганидан икки ҳафта олдин тугатиш учун астойдил ғайрат қилаётирлар.

Жанубий канал қурилишида ишлаётган Х. Зияев, Ш. Загидуллин, И. Сопроненко, А. Марьин ўртоқлар бошчилигидаги экскаватор экипажлари ҳам иш суръатини кун сайин оширмоқдалар. Канал қазувчилар йил охиригача 4 миллион кубометрга яқин ер қазиш ҳамда каналнинг қарийб 30 километр қисмини тахт қилиб қўйиш учун ғайратларига-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Е. ГОДОВИКОВ.

Маҳсулот ишлаб чиқариш кўпаймоқда

Қорасув районидаги ремонт заводининг коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида бир қанча муҳим тадбирларни амалга оширди. Жумладан, пўлат қирқувчи янги агрегат ўрнатилиб, ишга туширилди. Мотор цехи кенгайтирилиб, иш унуми юқори бўлган асбоб-ускуналар билан таъминланди. Шу цехда иккинчи конвейернинг ишга туширилиши меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш маданиятини кескин суратда оширди.

Корхонанинг илғор ишчилари смена топшириқларини ортиғи билан бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, юқори кўрсаткичларни қўлга киритаётирлар. Слесарь Беляев, токарь Баронин, пайвандчи Муталов каби кўпгина ўртоқлар ҳозир 1959-1960 йиллар ҳисобига маҳсулот бераётирлар.

Январь ойи планини муддатидан илгари бажарган корхона коллективи СССР Олий Советига сайловлар кунигача квартал топшириғини бажариш учун астойдил курашмоқда.

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг олтинчи чақириқ олтинчи сессияси бугун, 12 февралда кундузи соат 4 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

Депутатлар соат 3 дан бошлаб рўйхатга олинади.

Тошкент Шаҳар Советининг ижроия комитети.

АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

СОВЕТ ДАВЛАТИ ВА УНИНГ КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИДАГИ РОЛИ

Совет давлати эксплуататор давлатлардан тубдан фарқ қиладиган янги, энг олий типдаги давлатдир. Илгариги ҳамма давлатлар эксплуататор синфлар ҳукмронлигининг қуроли эди. Қулдорчилик ва феодал жамиятларидаги давлатлар ана шундай давлатлар эди. Капиталистик жамиятдаги давлатлар ҳам худди шундай давлатлардир.

Марксизм-ленинизм таълим бериб айтадики, социалистик ишлаб чиқариш усули фақат социалистик революция ғалаба қозониши ва пролетариат диктатураси ўрнатилиши натижасидагина вужудга келиши мумкин. Ишчилар синфи сиёсий ҳокимиятни қўлга олгач, ундан эски, капиталистик ишлаб чиқариш муносабатларини тугатиш учун, барча меҳнаткашларни ўз томонига жалб қилиш учун, социализм ва коммунизм қуриш учун фойдаланади. Ишчилар синфи диктатураси давлатининг улуғ яратувчилик роли ана шундан келиб чиқади.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги Совет давлати фаолиятининг асосий якуни СССРда социализмнинг қурилишидир.

Социализмнинг ғалаба қозониши натижасида совет жамиятининг синфий состави тубдан ўзгарди. Совет жамиятининг состави ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва совет интеллигенциясидан иборат бўлиб, улар бузилмас маънавий-сиёсий бирлик билан жипслашгандирлар. Кўпмиллатли Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги мустаҳкам ва бузилмас бўлиб қолди.

СССР тажрибасида марксизм-ленинизмнинг пролетариат диктатурасининг яратувчилик роли тўғрисидаги таълимоти тўла тасдиқланди. Ана шу тажриба нуқтаи назаридан қараганда пролетариат диктатурасининг ролини ва аҳамиятини камситиб кўрсатишга уринаётган ревизионистик «назариялар»нинг нақадар асоссиз эканлиги айниқса яққол кўринади.

Жамиятимизнинг социалистик асосда ўзгариши жараёнида Совет давлатининг ўзи ҳам ривожланди, унинг асосий вазифалари, функциялари ва формалари ўзгарди. Ўз тараққиётининг асосан капитализмдан социализмга ўтиш даврига тўғри келган дастлабки, асосий фазаси шароитларида Совет давлатининг асосий вазифаси эксплуататор синфлар қаршилигини синдиришдан ва тугатишдан, мамлакат мудофаасини ташкил қилишдан, капиталистик ишлаб чиқариш муносабатларини тугатиб, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини ташкил қилишдан, социализмга ўтиш учун зарур бўлган даражада ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришдан, маданий революцияни ташкил қилишдан иборат эди.

Шунга мувофиқ Совет давлати ағдариб ташланган эксплуататорлар қаршилигини синдириш, мамлакатни мудофаа қилиш функцияларини, хўжалик-ташкилий функцияларни ва маданий-тарбиявий ишлар функциясини, шунингдек социалистик мулкни сақлаш функциясини амалга оширди.

Эксплуататор синфларни тугатиш вазифасининг ҳал қилиниши ағдариб ташланган синфлар қаршилигини синдириш функциясини секин-аста йўқотиш имкониятини берди. Шу муносабат билан Совет Қуролли Кучлари, разведка органлари ва жазо органларининг вазифаси ўзгарди, уларнинг асосий эътиборлари эндиликда ташқи душманларга — агрессив империалистик кучларга қарши, чет эл разведкаси СССРга юборадиган агентураларга — шпионлар, бузғунчилар, диверсантларга қарши қаратилгандир.

Совет давлати тараққиётининг иккинчи асосий фазаси асосан социализм қуришни туталлаш ва секин-аста коммунизмга ўтиш даврига тўғри келади. Давлатнинг бу даврдаги асосий вазифаси мамлакат мудофаасини ташкил қилишдан, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришдан, ишлаб чиқарувчи кучлар тараққиёт даражасини коммунизмга ўтиш учун зарур даражага етказишдан, жамиятнинг маданий савиясини юксалтиришни ташкил қилишдан иборатдир. Шунга мувофиқ давлатимиз хўжалик-ташкилий функцияни ҳамда маданий-тарбиявий иш функциясини, социалистик мулкни сақлаш функциясини ва мамлакат мудофааси функциясини бажармоқда.

КПСС XX съезди совет халқи олдига аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича тарихан қисқа муддат ичида асосий капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини қўйди. Н. С. Хрущев СССР Олий Совети юбилей сессиясида Октябрь революциясининг 40 йиллиги тўғрисида қилган докладида, бу вазифани бажариш учун, дастлабки мўлжалларга қараганда, бизга тахминан 15 йил керак бўлади, деди.

Совет давлати олдида халқнинг ижодий кучларини сафарбар этиб, социалистик тузумнинг афзалликлари ва ғоят катта устунликларидан фойдаланиб, социалистик ишлаб чиқаришни янги, қудратли равишда юксалишини ташкил қилишдан иборат вазифа турибди. Коммунистик қурилишнинг янги вазифалари асосида совет давлатининг иккинчи фазасига тегишли бўлган функциялар янада ривожланди. Бу функциялар ўртоқ Н. С. Хрущев кўрсатганидек, ҳозирги босқичда ижтимоий ишлаб чиқаришни ташкил қилишдан ҳамда экономика, хўжалик, маданиятга раҳбарлик қилишдан, меҳнат ўлчови ва истеъмол ўлчови устидан контролни амалга оширишдан, меҳнаткашларни ҳар томонлама тарбиялашдан, хусусан уларни янги меҳнат интизоми руҳида, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашдан иборатдир.

Социалистик мулкни ўғрилардан ва халқ бойлигини талон-торож қилувчилардан сақлаш функцияси ўз аҳамиятини сақлаб қолади. Социалистик мулк — СССРнинг иқтисодий асосидир. Уни сақлаш — жамиятнинг коммунизм сари муваффақиятли боришининг зарур шартидир.

Мамлакатни ташқаридан бўладиган ҳужумдан мудофаа қилиш функцияси янада ривожланади. Совет давлати турли ижтимоий-сиёсий системадаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшашига, тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ленинча йўлни қатъий ва изчиллик билан амалга ошира бориб, мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш учун зарур ҳамма чораларни кўрмоқда.

Жаҳон социализм системасининг вужудга келиши ва тараққий этиши муносабати билан Совет давлатининг, шунингдек халқ демократияси давлатларининг янги функцияси — социалистик давлатларнинг ўзаро ҳамкорлик қилиши ва ёрдам бериши функцияси вужудга келди ва мустаҳкамланди. Бу функциянинг моҳияти жаҳон социалистик системаси мамлакатлари ўртасидаги бузилмас дўстликни, қардошликни мустаҳкамлашдан иборатдир. Социалистик лагердаги ҳамма мамлакатларнинг социализм ва коммунизм қурилишидаги, империалистик агрессиядан мудофаа қилишдаги туб манфаатларининг бирлиги социалистик мамлакатларнинг иқтисодий, сиёсий, ҳарбий ва маданий соҳаларда томонларнинг тўла тенг ҳуқуқлилиги ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликдан иборат ленинча принциплар асосида ҳамкорлик қилишларини ва ўзаро ёрдам кўрсатишларини объектив зарурат қилиб қўяди.

Социалистик ҳамкорлик мамлакатлари ўртасида халқаро муносабатларнинг янги, социалистик типи таркиб топди ва мустаҳкамланди. Бу муносабатларнинг принциплари социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари Кенгашининг Декларациясида ёрқин ифодаланди.

Социализм ва коммунизм қурилиши жараёнида Совет давлатининг вазифалари ва функциялари ўзгариб бормоқда. Совет давлатининг формаси ҳам ўзгарди. РСФСРнинг 1918 йилдаги конституцияси, бошқа совет республикаларининг конституциялари, СССР ташкил топганидан кейинги 1924 йилдаги СССР Конституцияси Совет давлати формасини унинг тараққиётидаги дастлабки фазасида белгилаган эди. Бу конституциялар эксплуататорларни, меҳнат қилмайдиган элементларни сайлов ҳуқуқларидан маҳрум қилган эди.

1936 йилги СССР Конституцияси Совет давлати тараққиётининг иккинчи асосий босқичида унинг формасини белгилаб берди. Бу вақтда мамлакатда эксплуататор синфлар тугатилган эди. Бу конституция Совет социалистик демократиясининг кенгайганлигини белгилаб, яширин овоз бериш йўли билан умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқини белгилади.

Совет давлатининг тараққиёти Совет социалистик демократиясининг кенгайтирилиши билан чамбарчас боғлангандир. Совет Конституциясида СССР гражданларининг тенг ҳуқуқлилиги буржуа давлатларидагидек расмангина эмас, балки чинакам бўлиши уларнинг меҳнат қилиш, дам олиш, қариликда ва бетоб бўлганда моддий жиҳатдан таъминланиш ҳуқуқини, илм олиш ҳуқуқини, жинслар тенглигини, виждон, сўз, матбуот, йиғилишлар ўтказиш эркинлигини таъминлайди ва гарантиялайди.

Совет демократиясининг буржуазия демократиясидан фарқлайдиган принципиал тафовутларидан бири СССР Конституцияси ҳамда иттифоқчи ва автоном республикаларнинг конституцияларида Советларнинг депутатлари ўз сайловчилари олдида ҳисобот бериб туришлари ва халқ ишончини йўқотган депутатларни чақириб олиш тартибининг ўрнатилганлигидадир. Капиталистик мамлакатларда парламент депутатлари сайловчилар иродаси билан ҳисоблашмайдилар, улар олдида сира жавобгар эмаслар. Советлар мамлакатида депутат — сайловчилар олдида ҳисоб берувчи ва масъул бўлган халқ хизматкоридир. Совет Конституцияси бўйича депутат халқ ишончини оқлай олмаса сайловчилар уни хоҳлаган вақтларида чақириб олиш ҳуқуқига эгадирлар.

СССР Конституциясида ҳамда иттифоқчи ва автоном республикалар конституцияларида белгиланган принцип, яъни СССР Министрлар Советининг СССР Олий Советги олдида, иттифоқчи ва автоном республикалар Министрлар Советларининг иттифоқчи ва автоном республикалар Олий Советлари олдида, Советларнинг ижроия комитетлари эса меҳнаткашлар депутатларининг тегишли Советлари олдида ҳисоб бериб туришлари ва масъул эканликлари принципи ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Маълумки, Конституциянинг депутатлар билан сайловчилар ўртасидаги алоқа тўғрисидаги, халқ ишончини оқламаган депутатларни чақириб олиш тўғрисидаги қоидалари бир қатор ҳолларда бузилиб келди. Советларнинг сессияларини чақиришнинг қонунда белгиланган муддатларини бузиш ҳоллари ҳам учради. КПСС XX съезди бундай практикани қатъий қоралади ва конституциянинг ҳамма қоидаларига қатъий риоя қилишни талаб қилди.

Партия ва ҳукумат социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашга катта эътибор бермоқдалар. Шахсга сиғиниш даврида йўл қўйилган совет қонунчилигини бузиш ҳолларини тузатиш юзасидан бир қанча муҳим тадбирлар ўтказилди. КПСС XX съезди барча партия, совет ва касаба союз ташкилотлари олдига совет қонунларига риоя қилиниши устидан сергаклик билан назорат қилиш ва совет ҳуқуқ тартибларини бузаётган ҳамда совет гражданлари ҳуқуқларини бузаётган кишиларни фош қилиш, қонунни бузиш ва ўзбошимчаликнинг энг кичик кўринишларига ҳам қатъий зарба бериш вазифасини қўйди.

СССРнинг тараққиёти меҳнаткашлар оммаси ижодий активлигини ривожлантиришни таъминлайдиган социалистик демократизмнинг муттасил ўсиши билан характерланади.

Сўнгги вақтларда СССРда социалистик демократияни ривожлантириш йўлида янги қадам ташланганлигини кўрсатадиган янги катта тадбирлар амалга оширилди. Иттифоқчи республикаларнинг хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги ҳуқуқлари янада кенгайтирилди, саноат ва қурилишни бошқариш қайта қурилди, бунда корхона ва қурилишларга раҳбарликнинг оғирлик маркази мамлакатнинг иқтисодий районларига ўтказилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси жойлардаги ташаббуснинг ўсишига, барча совет кишиларининг ижодий активлигини янада оширишга, уларнинг давлатни бошқаришга, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал қилишга янада кенгроқ иштирок этишига ёрдам берди.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг касаба союзларининг иши тўғрисидаги қарори совет демократизмини янада ривожлантиришга хизмат қилади. Совет касаба союзлари меҳнаткашларни актив ижтимоий-сиёсий ҳаётга жалб қилишнинг қудратли омилидир.

Давлатнинг ўлиши тўғрисидаги масалани тўғри тушуниш назарий ва сиёсий жиҳатдан катта аҳамиятга эгадир. Марксизм-ленинизм таълим бериб айтадики, давлатнинг тўла ўлиши учун коммунизм тўла ғалаба қозониши керак. Давлат совет халқига ички ва ташқи вазифаларни бажариш учун: а) коммунизм қуриш учун ва б) совет жамиятини ташқи душманлардан мудофаа қилиш учун зарур. СССРда коммунизм ғалаба қозонгач Совет давлатининг ҳамма ички вазифалари бажарилади. Бироқ империалистик лагерь сақланиб қолса, ўз-ўзидан маълумки, мамлакатни мудофаа қилиш вазифаси ҳам сақланиб қолади.

Реакцион империалистик кучлар томонидан қуролли ҳужум хавфи йўқотилган пайтдагина ташқи душманлардан ҳимоя қилиш учун армияни сақлаш зарурати йўқолади, мамлакатни ташқи ҳужумдан ҳимоя қилиш функцияси йўқолади, давлатга зарурат йўқолади. Бу ҳолда давлатимиз бу функциясининг аҳамияти бизга эмас, балки кўпроқ душманларимизга боғлиқ бўлиб қолади. Империалистик мамлакатларнинг СССРга ҳужум қилиш хавфи қанча кам бўлса бу функцияни амалга оширишга, шунча камроқ куч, маблағ сарфлаймиз ва аксинча.

Пролетариат диктатурасининг давлати — тарихан давлатларнинг сўнгги типидир. Шу сабабли социалистик давлатнинг тараққиёт жараёнида давлатнинг ўлиши учун шарт-шароитлар тайёрланади. Масалан, эксплуататор синфлар тугатилиши билан эксплуататорлар қаршилигини бостириш функцияси йўқолди, мажбур қилиш органлари фаолиятининг мазмуни ўзгарди. Суд органларимиз, милиция, прокуратура энди кўпроқ хулиганларнинг иши билан, турли жиноий ишларни текшириш билан шуғулланадиган бўлиб қолди. Шу билан бирга совет кишиларининг социалистик онги ва уларнинг фаровонлиги ошиб бориши муносабати билан СССРда жиноятчилар сони анча камайди. Сиёсий жиноятлар эса бизда жуда кам учрайдиган ходиса бўлиб қолди. Советларга қарши иши учун маҳкум этилганларнинг кўпчилик қисмини СССРга чет элдан юборилган ажнабий разведкаларнинг агентлари ташкил қилади.

Шу тарзда давлат бошқарув органлари, мажбур қилиш органлари фаолиятининг мазмуни муайян даражада ўзгармоқда. Бу эса келажакда давлатнинг ўлиши учун шарт-шароитлар тайёрлашнинг объектив жараёнидан далолат беради. Бироқ давлат ҳар томонлама мустаҳкамланиш орқалигина ўлади. Социалистик давлатни мустаҳкамлаш СССРдагина эмас, балки пролетариат диктатураси йўлига тушиб олган бошқа мамлакатларда ҳам социализм ва коммунизм қуришнинг қонунидир. СССР да ҳам, халқ демократияси мамлакатларида ҳам социалистик давлат социализм ва коммунизм қуришнинг ҳамда жамиятни ташқи душманлардан мудофаа қилишнинг асосий қуролидир. Шунинг учун ҳам пролетариат диктатураси давлатини ҳар томонлама мустаҳкамлаш социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг зарур шартидир.

В. НИКОЛАЕВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ САЙЛОВИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Пискент районидаги 2-МТС бошланғич партия ташкилоти сайловолди агитация ишларини кучайтириб юборди. Бу ерда агитаторлар билан системали равишда семинар ва суҳбатлар ўтказилиб турилипти. **Суратда:** МТС бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Н. Ким** агитаторлар билан навбатдаги семинарни ўтказаётир. **В. Салов** фотоси.

Мазмунли суҳбат

Оҳангарон шаҳридан 10 километрча нарида янгидан қад кўтараётган кончилар ва энергетиклар шаҳрининг қурила бошлаганига ҳали 2 йил тўлгани йўқ. Аммо бу ерга партиямиз чақириғи билан келган оддий совет кишиларининг қилаётган ишлари ҳайратда қолдирарлидир. Кечагина қақраб ётган чўлда бугун янги кенг кўчалар ястаниб, янги уй-жой бинолари қад кўтариб турибди. Янги клуб ҳар куни кечқурун электр нури билан чароқлаб, шаҳар меҳнаткашларининг севимли маданий дам олиш жойи бўлиб қолаётир. Янгидан қурилган болалар боғчаси, магазин, мактаб ва ошхоналар ҳам меҳнаткашлар хизматида.

Агитаторлар шаҳарли сайловчиларга ана шулар ҳақида, қурувчиларнинг меҳнат муваффақиятлари ҳақида мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар. «Ўзбекшахтострой» трестига қарашли 3-қурилиш тресги партия ташкилоти сайловчилар ўртасидаги оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юборди. Бу ишларга коммунист, комсомол ва партиясиз активлардан 30 киши жалб қилинди. Ҳозир улар сайловчиларни КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарори, СССР Олий Совети IX сессияси материаллари билан таништириб, совет сайлов системасининг дунёда энг демократик система эканини тушунтириб бермоқдалар.

Агитатор коммунист ўртоқ Н. Хабибуллин ҳар бир суҳбатни қизиқарли ва мазмунли ўтказишга ҳаракат қилаётир. У ўтган сайловдан буён бўлган ўзгаришлар, янгидан қурилаётган электр станциянинг Ўрта Осиёдаги энг йирик электр станциялардан бири экани ва Тошкент иқтисодий райони саноат корхоналарига биринчи саноат токини бергани, янгидан қурилаётган ер ости кўмир газофикацияси станцияси ва бошқа корхоналар, уй-жой қурилишлари, маданий-оқартув ишлари ҳақида батафсил гапириб бермоқда.

Ҳозир шаҳарнинг барча қурилиш участкаларида сайловолди социалистик мусобақаси қизитилиб, қурувчилар сайлов куни — 16 мартгача 2 минг квадрат метр уй-жойни, кино-театр, болалар яслиси биноларини фойдаланишга топшириш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Ф. ПЕТРОВ.

Посёлка агитпунктида

Товоқсой посёлкасидаги 30- агитпунктнинг 123 кишидан иборат агитаторлар коллективи сайловчилар орасида агитация ва пропаганда ишларини қизғин олиб бормоқдалар.

Агитпунктда ҳозиргача 2550 сайловчи рўйхатга олинди. Агитпункт мудири А. Аноров агитаторларга мунтазам инструктаж бериб туради. Агитаторлар сайловчилар билан суҳбат ўтказганларида халқаро темалардаги хабарларга, маҳаллий ахборотларга, партия ва ҳукуматимизнинг ишчиларнинг турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган қатор тадбирларини тушунтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Агитпункт 70 нусхага яқин газета ва журналлар олади. Ўқиш зали ҳамма вақт сайловчилар билан гавжум. Шунингдек шахмат-шашка ва биллиард залларида сайловчилар кечқурунлари маданий дам олмоқдалар.

Кейинги кунларда актив агитаторлардан И. Королёв «Совет сайлов системаси — энг демократик сайлов системасидир», Ш. Рисбоев «СССР Олий Совети — ҳокимиятнинг юқори органи» деган темаларда қизиқарли ва сермазмун суҳбат ўтказдилар.

Э. ТУРКМЕНОВ,
Бўстонлиқ райони.

Сайловолди агитациясини кучайтириш мақсадида

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида Совет давлатининг олий органи — СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга тайёрлик кўриш кун сайин кучайтирилмоқда. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида сайловолди сиёсий агитациясини кучайтириш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Тошкент шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюроси СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёрлик кўриш ва уни ўтказиш даврида аҳоли ўртасида агитация ҳамда пропаганда ишларини кучайтириш ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Бюрода шаҳар партия ташкилотларида СССР Олий Советига сайлов муносабати билан оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйиш юзасидан шаҳар партия комитетида ишлаб чиқилган тадбирлар муҳокама қилинди ва тасдиқланди.

Шаҳар партия комитети белгилаган тадбирларда, жумладан шаҳар территориясидаги агитпункт мудирларининг семинарларини ўтказиш, тематик лекция, сиёсий докладлар ишлаб чиқиш ва уларни район партия комитетларига юбориш, жойларда сайловга бағишлаб стендлар, витриналар, фотомонтажлар, китоб виставкалари ташкил қилиш ва сайловолди сиёсий агитациясини кучайтириш мақсадида оммавий-сиёсий ишнинг турли формаларидан кенг фойдаланиш назарда тутилади.

Шаҳар партия комитетининг бюроси шаҳардаги барча район партия комитетларига сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйиш мақсадида худди ана шундай тадбирлар белгилаш ва уни амалга оширишни топширди.

ЯНГИ УЙДА

Уйи уйимизга қарама-қарши
Қўшним балконига масрур боқаман...
Ҳавода янграйди Глинка марши,
Хаёл анҳорида бир зум оқаман:
Кечагина эди бу жойлар сайҳон,
Уч-тўрт кулба мудраб турарди ҳазин.
Лопсиз дейишарди одамлар ҳар он:
«Чакалакдан юрма, бор ажина-жин...»
Ҳадиксираб, қўрқиб, болалик чоғим —
Яккa ўзим сира келмасдим бунда.
Осий гўр ваҳмидек ҳарён эди жим,
Катталар ҳам асло юрмасди тунда.
. . . .
Қўшним менга боқар, мен эса унга,
Юзида табассум кўраман ҳар чоқ.
Тувак гулларини чиқариб кунга,
Ўйнашиб ўтирар қизи-ла қувноқ.
Биз таниш эмасмиз, аммо қалбимиз
Бир хил шодлик билан чайқалар, жўшар.
Чунки, иккимиз ҳам янги уйдамиз,—
Муҳташам уйимиз кўк-ла ўпишар...
Кечаги сайҳонда, чакалакзорда
Сарбаланд бинолар саф тортган гўзал.
Шундай жойда яшаб, тонгда-наҳорда,
Шоир бўлатуриб ёзмайми ғазал.
Туни ҳам кундуздай нурга чайқалган,
Минглаб деразада Ильич чароғи.
Юлдузлар чамани кўкда лол қолган:
«Шумасми тенги йўқ боғ-эрам боғи?..»
Уйи уйимизга қарама-қарши
Қўшним балконига боқаман мудом.
Ёқимли янграйди Глинка марши,
Кўнгилни қитиқлаб, бахш этиб ором.

Мавлон ИКРОМ.

Комсомол- ёшларнинг социалистик мусобақасига раҳбарликни яхшилайлик

Тошкент область X комсомол конференциясидан

Областимизнинг комсомол-ёшлари республика олдида турган хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишда катта куч ҳисобланади. Ҳозир область саноат корхоналарида 973 та комсомол-ёшлар бригадаси ишлаб турибди. Комсомолларнинг актив иштироки билан 11 мингта рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 80 миллион сўмдан ортиқ фойда олинди. Хомашё ва материалларни тежаб-тергаб сарфлаш, давлат маблағларини иқтисод қилишда ҳам комсомоллар катта роль ўйнамоқдалар.

Область ёшларидан бир ярим мингдан ортиқ йигит-қиз партия чақириғи билан Катта Оҳангарон қурилиши ва Мирзачўлни ўзлаштиришда қатнашаётирлар.

Қишлоқ комсомол ташкилотлари ҳам ёшларни қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса пахтадан юқори ҳосил етиштиришга, чорвачиликни кескин даражада юксалтиришга сафарбар этаётирлар. Ўтган йили 900 дан ортиқ комсомол-ёшлар бригадаси ва звенолари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар, 8 мингдан ортиқ йигит-қиз кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилди. Фидокорона меҳнатлари учун область ёшларидан 452 киши СССРнинг орден ва медаллари билан мукофотланди, шу жумладан 7 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган фахрли номни олишга муяссар бўлди.

Область комсомол ташкилотлари КПСС XX съезди ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг VII пленуми қарорларини амалга ошира бориб, ёшлар орасида оммавий-сиёсий, маданий-тарбиявий ва физкультура ишларини бирмунча яхшиладилар. Олий ўқув юртлари, техникумлар ва мактабларнинг комсомол ташкилотлари ёшларни тарбиялашда педагоглар коллективига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган область комсомол комитетининг секретари ўртоқ У. Кенжаев ва музокарада сўзга чиққан делегатлар ана шу ютуқларни қайд қилиб кўрсатдилар. Шу билан бирга улар ҳисобот даврида область комсомол ташкилотлари фаолиятида содир бўлган камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар, комсомол ишини яхшилашга қаратилган фойдали таклифларни киритдилар.

Область комсомол комитети, кўпчилик район ва шаҳар комсомол комитетлари, бошланғич комсомол ташкилотлари ҳисобот даврида саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигида ишлаётган ёшларнинг социалистик мусобақасига қониқарсиз раҳбарлик қилдилар. Комсомол ташкилотларида социалистик мажбуриятлар қабул қилинади-ю, аммо унинг бажарилиши устидан контроллик олиб борилмайди, мусобақа якунлари ўз вақтида қараб чиқилиб, ютуқлар оммалаштирилмайди, камчиликлар ва унинг сабаблари аниқланмайди. Социалистик мусобақага бундай юзаки муносабатда бўлиш, қуйи комсомол ташкилотларининг ташаббусига бошчилик қилмаслик ва уларга яқиндан амалий ёрдам бермаслик оқибатида жиддий нуқсонлар содир бўлмоқда. Тошкент, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари саноат корхоналаридаги комсомол ташкилотлари ёшларнинг меҳнат активлигини ошириш, ички резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, янги техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, давлат маблағларини тежаб-тергаб сарфлаш, ёш ишчиларнинг маданий-техника савиясини кўтариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш каби муҳим масалалар билан қониқарсиз шуғулланмоқдалар.

Боёвут, Оққўрғон, Бекобод, Мирзачўл ва Сирдарё район комсомол комитетлари ҳам комсомол-ёшларнинг социалистик мусобақада актив иштирок этишини таъминламадилар. Шу сабабли ўтган йили 131 комсомол-ёшлар бригадаси ва 386 та ёшлар звеноси пахта тайёрлаш планини бажармади. Пискент, Бўка, Оҳангарон ва Ховос районларининг комсомоллари чорвачиликни кескин равишда ривожлантиришдек умумхалқ ҳаракатида актив қатнашмаётирлар.

Сўзга чиққан делегатлардан Соқиев, Сарсенов, Кон, Воловик, Ҳамроқулов, Гулаҳмедова, Холмирзаев, Плахов ва бошқа ўртоқлар ана шу камчиликлар ҳақида гапирдилар.

— Икки йил мобайнида, — деди ўртоқ Золотарев, — область комсомол комитетининг бюро аъзолари ёки инструкторлардан бирортаси ҳам Чирчиқ саноат корхоналаридаги қуйи комсомол ташкилотларида бўлмадилар. Улар жонли раҳбарлик қилиш ўрнига, кўпроқ кабинетда ўтириб телефон орқали ҳар хил сводкалар олиш билан шуғулланадилар. Бу усулда раҳбарлик қилиш ишимизга фойда бермайди.

Делегатлар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим восита ҳисобланган сиёсий ўқиш, лекция пропагандаси, маданий-оммавий тадбирлар, физкультура ва спорт соҳаларида жиддий камчиликлар борлигига эътиборни жалб этдилар.

Областда умумий мажбурий таълим қонунини амалга ошириш соҳасида комсомол ташкилотлари кўп ишларни қилишлари лозим. Ўқувчиларнинг, айниқса ўзбек қизларининг мактабдан сабабсиз кетиб қолиши, бир синфда икки йил ўқиш ва дарсни тўла ўзлаштирмаслик каби ҳолларга қарши кескин курашиш комсомол ташкилотларининг жонажон ишидир.

Раҳбар комсомол ходимларини танлаш ва тарбиялаш, улардан энг кўп фойда келтирадиган жойда фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга. Лекин область комсомол комитети ҳисобот даврида бу ишга етарли эътибор бермади. Раҳбар кадрлар ишчанлик қобилияти ва сиёсий савиясига қараб эмас, балки анкета маълумотларига қараб танланди. Ҳисобот даврида номенклатурадаги раҳбар комсомол ходимлардан 170 кишининг алмаштирилганлиги кадрлар танлашдаги нотўғри методнинг оқибатидир.

Конференцияда область комсомол комитети ва бюроси ўз ишини жуда секинлик билан қайта қураётгани, раҳбарликнинг эскириб қолган методларидан ҳали ҳам воз кечмаганлиги кўрсатилди. Бюро мажлисларида яхши қарорлар қабул қилинади, муҳим тадбирлар белгиланади-ю, лекин буларнинг кўпчилиги қоғозда қолиб кетади, қарорларнинг ижроси текширилмайди.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари С. Нуритдинов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Қ. Муртозоев ўртоқлар қатнашдилар.

Конференцияда область комсомол ташкилотининг фаолиятини яхшилашга қаратилган резолюция қабул қилинди, область комсомол комитетининг янги состави ва Ўзбекистон комсомолининг XVI ҳамда ВЛКСМ XIII съездига делегатлар сайланди.

* * *

Область комсомол комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ўртоқ У. Абдураззоқовни область комсомол комитетининг биринчи секретари қилиб, Т. Митус, А. Тўраева, Н. Жалолов ўртоқларни область комсомол комитетининг секретарлари қилиб сайлади.

Комсомолнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун

Пойтахт корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларидаги комсомол ташкилотларида ленинчи коммунист ёшлар союзининг шонли 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун катта тайёрлик кўрилаётир. Шаҳар комсомол комитети бир қатор тадбирларни ишлаб чиқди. Унда, жумладан завод, фабрика, транспорт ва қурилишларда ишлаётган ёшлар ўртасида комсомолнинг 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қизитиб юбориш назарда тутилади. Унда асосий эътибор ҳар бир комсомол аъзоси ва ёш ишчининг смена нормасини тўла бажаришига, хомашё, материал, электр энергиясини кўпроқ тежашга эришишга ва ёшлар ўртасида рационализаторлик ҳаракатини кучайтиришга қаратилади.

Машинасозлик, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарининг мусобақада ғолиб чиққан ёш коллективлари учун шаҳар комсомол комитети ва Совнархознинг кўчма Қизил байроғи таъсис этилади.

Комсомол аъзолари ва ёш ишчиларининг смена нормасини ошириб бажаришлари ҳисобига шаҳар корхоналарида комсомолнинг 40 йиллиги шарафига пландагидан ташқари 500 миллион сўмлик, шу жумладан: тўқимачилик комбинатида, пойафзал фабрикасида 4 миллион сўмликдан, Ташкенткабель заводида бир миллион сўмлик, бошқа завод ва фабрикаларда ҳам кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилинди.

«Ташсельмаш», «Узбексельмаш», Экскаватор заводларининг комсомол ва ёшлари қўшимча равишда ўнлаб трактор, экскаватор, сеялка ва пуркагич машиналар ишлаб чиқариш ҳамда уни Мирзачўлни ўзлаштирувчиларга совға қилишга сўз бердилар.

Мамлакатдаги илғор корхоналар комсомол ташкилотларидан ибрат олиб, шаҳар юбилей копилкаси ташкил қилиниб, комсомолнинг 40 йиллигигача 100 миллион сўм тўплашга қарор қилинди.

Феврал-апрель ойларида металл ломлари тўплаш бўйича ойликлар ўтказилади, Чилонзор массивида эса Комсомол кўли қурилади, «Пишчевик» болалар стадиони жиҳозланади, 10 минг туп мевали ва 20 минг туп декоратив дарахтлар кўчати ўтказилади. Шаҳар ёшлари районларнинг территориясини тозалаш ва озода ҳолга келтириш ишларини амалга оширадилар.

Коммунистик партия раҳбарлиги остида комсомол томонидан қаҳрамонона босиб ўтилган шонли 40 йилликка бағишлаб тематик кечалар, лекция ва суҳбатлар, комсомолнинг граждан уруши, Улуғ Ватан уруши йилларида ва урушдан кейинги даврдаги қаҳрамонлик жасоратига бағишланган кинофильмлар фестиваллари ташкил этилади ва ҳоказолар.

Ўзбекистон Ленинчи коммунист ёшлар союзи Марказий Комитетининг бюроси Тошкент шаҳри комсомолларининг ташаббусини маъқуллади ва шаҳар комсомол комитети ишлаб чиққан тадбирларни республиканинг барча шаҳар ва район комсомол комитетларига тавсия этди.

А. АУЛОВ.

Мирзачўл ерлари унумдор пахтазорларга айлантирилади

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг ҳисобот-сайлов йиғилишидан

☆ ☆ ☆

ЯШНАЁТГАН КОЛХОЗ

АЗАМАТ КИШИЛАР

Кундуз соат иккилар чамаси. Юқори ҳосилли, бадавлат колхознинг кенг ҳашаматли клуби пахтакор ота-оналар, опа-сингиллар, ака-укалар билан лиқ тўлган. Улар орасида ўтган йили дуч келган об-ҳаво қийинчиликларини мардоналик билан енгиб, пахтадан юқори ҳосил етиштириш ва уни ўз вақтида йиғиб-териб олиш ишига моҳирлик билан раҳбарлик қилган донгдор бригада, илғор звено бошлиқлари бор. Олдинги қаторларда 1957 йил мавсумида эл хирмонига 10-15 тоннадан «оқ олтин» тўккан Салима Муртозаева, Аъзамхон Асадова, Ўктам Мамарафиқова, Марзия Собирова каби чевар теримчилар, Ҳамид Қодиров, Ғулом Мирхонов, Қодир Қобулов сингари азамат йигитлар, Сон Харитон, Бойдамин Саидкаримов, Три Эн-те Афанасий каби моҳир механизаторлар ўтиришибди.

Илғор бригада бошлиғи ўртоқ С. Тошев.

☆ ☆

Ёш коммунист Шовқини бу ерда ким танимайди, ким ҳурмат қилмайди дейсиз! У бошлиқ звено аъзолари Мирзачўл воҳасида жойлашган шу колхоз ерларида пахтадан энг юқори ҳосил олиб, рекорд қўйдилар. 58 гектар ернинг ҳар гектаридан она-Ватанга 45 центнердан пахта топшириб қойил қилишди. Мана, бугун ҳамма шулар тўғрисида яхши гаплар айтишаяпти.

Трактор бригадасининг механиги ўртоқ Сон Харитон.

☆ ☆

Шовқи Латипов звеноси пахтакорларнинг Москвада бўладиган кенгаши очиладиган кунга муносиб меҳнат совғалари билан етиб келиш учун бу йилги мўл ҳосилга пухта замин тайёрламоқда. Сифатли шудгор қилиб қўйилган ҳар гектар ер бошига 10-15 тоннадан гўнг ташиб чиқарилди, суғориш шохобчалари тартибга солинди, ўтган йили квадрат-уялаб чигит экиб, катта манфаат кўрган звенода универсал ва сеялкалар ҳозирданоқ мавсумга тахт, экипаж аъзолари шай!

Колхозда қувончлик ютуқларга эришган илғор бригада ва звенолар оз эмас. 100 гектар ерларининг ҳар гектаридан давлатга 38-40 центнердан пахта топширган Тоғай Назаров, Сўфихон Тошев, Обид Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзоларининг ишидан бугун ҳамма хурсанд.

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Ҳисобот-сайлов йиғилиши очиқ деб эълон қилинди. Колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Убайдуллахўжаев минбарда.

— Йилни ёмон якунламадик, — дея сўз бошлади у, — маълумки, бундан тўрт йил илгари бўлиб ўтган СССР Олий Советига сайлов даврида мана шу ерлар чўлдан иборат эди. Яқинлашиб келаётган сайлов арафасида эса ўз кучимиз билан барпо қилган янги қишлоқнинг катта биносида бир йиллик ишимизга якун ясаяпмиз. Келгуси ишларимиз режаларини тузмоқчимиз. Сизларнинг ғайратларингиз, ҳимматларингиз, бир мақсад йўлида бир ёқадан бош чиқариб, астойдил курашганлигингиз туфайли ўтган йили ҳам пахтадан юқори ҳосил етиштиришга эришдик. 1200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35,5 центнердан ҳосил йиғиб олдик. Агар сизлар колхоз янги ташкил қилинган 1942 йилда 175 гектар пахта майдонидан фақат 11 центнердан ҳосил олинганлигини ўйлаб кўрсангиз, ҳозир қанчалик олдинга қараб кетганлигимизни тўла тасаввур қила оласиз. Биз бунга партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорларга тинмай ғамхўрлик қилаётганлиги, қудратли техника билан таъминлаб, оғиримизни енгил қилаётганлиги туфайли эришмоқдамиз.

Раис ўтган йили об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай қандай қилиб юқори ҳосил етиштирилганлиги ва бу йўлдаги тажрибалар тўғрисида гапирди. Ўтган йили пахта майдонининг қарийб 90 процентига квадрат-уялаб чигит экилди. МТСнинг катта ёрдами туфайли ғўзалар узунасига ва кўндалангига парвариш қилинди. Минерал ўғитлардан ташқари ҳар гектар ерга 9-10 тоннадан гўнг солинди. Айниқса, ғўзаларнинг чанқаб қолмаслиги учун сувдан жуда тўғри фойдаланилди. Мана шуларнинг ҳаммаси барча майдонларда мўл ҳосил етиштириш имкониятини туғдирди.

Олинган мўл ҳосил колхозга катта даромад келтирди. Фақат пахтачиликнинг ўзидан 14 миллион 408 минг 995 сўм даромад олинди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари билан қўшиб ҳисоблаганда йиллик даромад 16 миллион 875 минг сўмни ташкил этади.

— Бу даромад ҳозир ҳаммамизни қувонтираётган бўлса ҳам, — дейди раис, — лекин ҳали кўнгилдагидек деб, айтиб бўлмайди. Нега деганда ўтган йили 6 та бригада, 10 та звено колхоз бўйича олинган ўртача ҳосилдан кам ҳосил олишди. Чунки, бу бригада ва звеноларда ўтган йили ғўза парвариши даврида ҳам, йиғим-терим даврида ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилди. Агар уларда ҳам мўлжалдаги ҳосил олинганда эди, даромадимиз янада ошган бўларди. Ҳар меҳнат кунига 26 сўм 16 тийиндан пул, 2,5 килограммдан ғалла эмас, ундан ҳам кўпроқ пул ва дон тақсимлаган бўлар эдик.

Колхознинг юқори ҳосил олган Т. Назаров, С. Тошев, О. Йўлдошев, Ш. Латипов ўртоқлар бошлиқ бригада ва звеноларида агротехника қоидалари кенг қўлланиб, юқори ҳосил етиштирилганлиги сабабли 31 сўмдан тортиб, 37 сўмгача пул тақсимланганлиги раиснинг фикрини тасдиқларди, ҳосил ва даромадни оширишнинг чегараси йўқ эканлигини кўрсатарди.

Ўртоқ Убайдуллахўжаев ҳали колхозда фойдаланилмаётган резервлар кўп эканлигини, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалик ходимларига қарата ёзган Мурожаати асосида бу резервлардан фойдаланиш тадбирларини белгилаш лозимлигини уқтириб ўтди. Хўш, булар нималардан иборат. Колхозда ўтган йили 50 яшик асалари бор эди. Афсуски, унга яхши қаралмаганлиги сабабли икки марта ўрнига фақат бир марта асал олинди, 31 минг сўмгина даромад қилинди. Агар колхозда асаларичиликка эътибор берилса ундан катта даромад олиниши турган гап. Раис бу йил асаларини 70 яшикка етказиш лозимлигини айтди.

— Чўчқачиликка эътиборни кучайтиришимиз керак ўртоқлар, — деди раис, — маълумки, ўтган йили 4 та она чўчқадан 158 та бола олишга эришдик **(залда жонланиш)**. Ахир бу 100 совлиқдан олинадиган қўзидан кўп-ку. Шундай экан, қўйчиликни ривожлантириш билан бир қаторда она чўчқаларни ҳам кўпайтириш керак. Бу йил камида давлатга 25 процент чўчқа гўшти бериш учун курашайлик! Агар, ем-хашак базасини мустаҳкамласак, картошка, хашаки лавлаги экинлари майдонини кенгайтириб, ҳосилини оширсак бу мақсадга албатта эришамиз.

Раис колхоз шароитида паррандачиликни ривожлантириш ва ундан кўплаб тухум ва гўшт олиш учун имкониятлар катта эканлигини, лекин бу соҳага етарли аҳамият берилмаётганлигини уқтириб ўтди. Ахир ўтган йили 900 та товуқдан 75 тадан тухум олинибди. Ҳар бир тухумнинг таннархи 1 сўм 15 тийиндан тушибди. Кўриниб турибди, тухум кам, таннархи ортиқ, бунга йўл қўйиб бўлмайди.

— Бу йил биз алмашлаб экишга дадил ўтиш билан бирга 1200 гектар ернинг деярлик ҳаммасига 50х50 схемаси билан квадрат-уялаб чигит экишни планлаштирдик, — деди раис, — механизациядан кенг фойдаланиш гектаридан бу йил 38 центнердан ҳосил етиштиришни таъминлайди.

МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИ КЕСКИН КАМАЙТИРАМИЗ

Йиғилишда сўзга чиққан тафтиш комиссиясининг аъзоси Расул ота Холмуҳамедов ҳам, ферма мудири ўртоқ Қўлдош Эргашев ҳам ўтган йили чорвачилик соҳасида қўлга киритилган қатор ютуқлар билан бирга йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида гапиришди.

Ўтган йили колхоз бўйича 200 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 1500 ўрнига 1653 литрдан сут соғиб олинди. 1956 йилда бир центнер сут учун 100 сўм сарфланган бўлса, 1957 йилда 1 центнер сут етиштириш учун 70 сўм харажат қилинди. Шунингдек, бир килограмм гўшт 1956 йилдаги 14 ўрнига 9,5 сўмданга тушди, лекин бу ҳали талабга жавоб бераолмайди, ҳали ҳам колхозда етиштирилаётган чорва маҳсулотларининг таннархи мўлжалдагидан анча ортиқ.

— Хўш, қандай қилсак чорва маҳсулотлари таннархини камайтиришга эришаоламиз, — деди чорва мудири ўртоқ Эргашев, — бунинг учун аввало ҳар юз гектар ярокли ер ҳисобига соғин сигирлар сонини оширишимиз, мустаҳкам ем-хашак базасига эга бўлишимиз лозим. Бу йил 150 гектар ерга маккажўхори экиб, 2 минг тоннадан ортиқ силос тайёрламоқчимиз. Кўк қамиш ҳам жуда силосбоп бўлар экан. Бундан ҳам 200 тонна силос тайёрлашни планлаштирдик. Лавлаги, картошка ҳосилини ҳам ошириш учун курашиш лозим. Негаки, бу соҳада ҳали кўзга кўринарли иш қилганимиз йўқ.

Ферма мудири шу вақтгача механизациялаштириш соҳасига ҳафсаласизлик билан қараб келинаётганлиги, бу колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг катта камчилиги эканлиги ҳақида гапирди.

— Бу йил, — деди у, — бу соҳани унутмаслигимиз керак. Сут соғишдан тортиб, молларни озиқлантиришгача тўла механизациялаштириш учун зарур тадбирларни амалга ошириш керак. Биз ана шунга эришганимизда маҳсулот таннархини ўтган йиллардагига қараганда бу йил анча камайтиришга эришган бўламиз.

Ҳисобот-сайловида сўзга чиққан пахтакорлар, чорвадорлар колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг тўғри раҳбарлиги, шунинг натижасида ўзларининг ҳалол меҳнатлари эвазига тўқ ва маданий ҳаёт кечираётганликлари ҳақида сўзладилар. Колхоз аъзоси Дадажон Аҳмаджонов ўз укаси ва синглиси билан ўтган йили 1115 меҳнат куни ишлаб, 30.182 сўм пул, 3 тонна ғалла олганлиги ҳақида гапирганда кўпчиликнинг ўз даромадларидан жуда мамнун эканликлари янада равшанроқ сезилди.

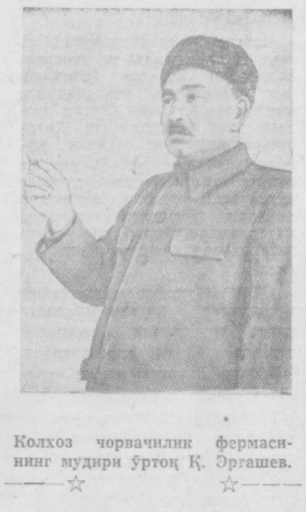

Колхоз чорвачилик фермасининг мудири ўртоқ Қ. Эргашев.

☆ ☆

Колхоз правлениеси бу йил янги типдаги уй-жойлар қаторига пахтакорлар учун яна 100 та янги уй-жой қуриб бермоқчи. Ҳар бир хонадонга водопровод келтирилади, 70 минг сўм сарф қилиниб ҳаммом, 25 ўринлик касалхона қурилади. Мана шуларнинг ҳаммаси Мирзачўл воҳасида яшнаётган колхоз қишлоғининг кўркига-кўрк, файзига-файз қўшади.

Астойдил меҳнат қилиб кўп даромад олган колхозчилардан ўртоқ Д. Аҳмаджонов.

☆ ☆

У. ЖОНГИТОВ.

Колхозчиларнинг йиллик ҳисобот-сайлов йиғилишида (чапда) колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Убайдуллахўжаев ўтган йилнинг якуни ва янги режалар ҳақида сўзламоқда.

В. Салов фотолари

Чет элларда

Сакиет-Сиди-Юсифдаги қонли воқиаларга доир

НЬЮ-ЙОРК, 10 февраль (ТАСС). Бу ерда маълум бўлишича, кеча Туниснинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Монжи Слим БМТ бош секретари Хаммаршельд ҳузурида бўлган ва унга нота топширган. Нотада француз самолётларининг Сакиет-Сиди-Юсиф деган Тунис қишлоғини бомбардировка қилганликларига қарши қатъий норозилик билдирилади. Монжи Слим журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб бундай деди: Сакиет-Сиди-Юсифни бомбардировка қилишдан олдин Тунис чегараси тахминан 50 марта бузилди. Менинг ҳукуматим, бу бомбардировка олдиндан ўйлаб қилинган агрессия акти деб ҳисоблайди. Бу эса Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини бузишдир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг штаб-квартирасида Жазоир миллий-озодлик фронтининг кўзга кўринган арбоби Муҳаммад Язиднинг матбуот конференцияси бўлди. «Француз авиациясининг Сакиет-Сиди-Юсиф қишлоғини бомбардировка қилганлиги,— деди Язид журналистларга, — муқаррар суратда Шимолий Африкада жиддий оқибатларга сабаб бўлади. Франция Жазоирдаги мустамлакачилик позицияларни зўравонлик йўли билан сақлаб қолишни, шунингдек Шимолий Африкада гегемонлик сиёсати юргизишни истайди. Буни француз агрессияси яна бир марта исботлайди. Бу сиёсатни, — деди ўз сўзини давом эттириб, Язид, — Қўшма Штатлар ҳукумати моддий, молия ва дипломатия жиҳатидан қўллаб-қувватлаётир». Муҳаммад Язиднинг уқтириб ўтишича, Сакиет-Сиди-Юсифдаги воқиалар «шуни кўрсатадики, Шимолий Африкадаги уруш ғарбий давлатлар коалицияси билан озодликка интилаётган халқлар ўртасидаги жанжал тусини олаётир».

Сакиет-Сиди-Юсифдаги воқиалар тўғрисида Америка матбуотида босилаётган хабарларда Тунис қишлоғининг бу хилда вахшийларча бомбардировка қилиниши Қўшма Штатларнинг позициясига ва обрусига жиддий зарба бериши мумкин деб анча ташвишланиш ҳисси сезилаётир. Маълумки, Сакиет-Сиди-Юсифга ҳужум қилишда Америкада ишланган самолётлар қатнашди. Франция бу самолётларни, шунингдек бошқа хил қурол-яроғларни коллектив мудофаа тўғрисидаги битим деб аталган шартномага мувофиқ Қўшма Штатлардан олиб турибди. Жазоир халқига қарши урушда ва Сакиет-Сиди-Юсифни бомбардировка қилишда Америка ҳарбий техникасидан фойдаланилганлигига жамоатчилик, биринчи навбатда араб мамлакатларининг жамоатчилиги, Америка Қўшма Штатларининг бу ҳаракатларда зимдан иштирок қилиши, деб қарамоқда ва бундан ҳамма жуда ғазабланмоқда.

Ана шунинг учун давлат департаменти, бир томондан, Сакиет-Сиди-Юсифдаги воқиалар муносабати билан «хафа бўлганлиги»ни билдириш, иккинчи томондан, юз берган жанжалнинг Қўшма Штатлар учун зарарли йўлдан ривожланиб кетишига йўл қўймаслик учун шошиб-пишиб чоралар кўра бошлади.

Кеча Даллеснинг АҚШдаги француз элчиси Альфан билан шошилинч равишда учрашганлигининг сабаби ана шундадир. Бу учрашувдан кейин эълон қилинган мужмал ахборотни бугун Нью-Йоркдаги баъзи газеталар яхши изоҳлаб бермоқда. Масалан «Нью-Йорк таймс» газетасининг тўппа-тўғри ёзишича, «Қўшма Штатларда қурилган ва Францияга етказиб берилган самолётлардан Тунис қишлоғига ҳужум қилиш учун фойдаланилганлиги давлат департаментини ташвишга солмоқда... Бу ҳужум араб оламига шу нарсани яққол исботлаб берадики, Қўшма Штатлар Жазоир урушида бетарафликларини айтаётганлари ҳолда, аслда Францияга самолётлар етказиб бериб, унга ёрдам бермоқда... Вашингтоннинг дипломатик вазияти, — деб ёзади газета, — жуда мураккаб...».

ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИ УМУМ ХИТОЙ МАЖЛИСИНИНГ СЕССИЯСИДА

ПЕКИН, 10 февраль. (ТАСС). Халқ вакиллари Умум Хитой мажлисининг кундузги йиғилишида ХХР давлат кенгаши бош министри Чжоу Энь-лайдан кейин депутат Чэнь Шу-тун сўзга чиқди. У савдогарлар ва саноат эгалари ўртасида ўтказилаётган социалистик ислоҳатлар тўғрисида сўзлаб берди. Депутат Сюй Дэ-хэн ўз нутқини сув промиелосини ривожлантириш масалаларига бағишлади. Пойтахт халқ комитети раисининг ўринбосари У Хань идора аппаратини қисқартишга доир маълумотларни келтирди.

Шанхайликлар, деди депутат Лю Шу-чжоу, иккинчи беш йилликнинг биринчи йили вазифаларини бажариш учун ғоят баланд руҳ ва тўла ишонч билан курашмоқдалар. Улар давлатга пландан ташқари 500 миллион юань маблағ тежаб беришга қарор қилдилар.

Депутат Тянь Хань Хитой ёзувчиларини ва драматургларини янги, социалистик жамият қураётган халқнинг ҳаётини тўлароқ ва кенгроқ кўрсатишга чақирди.

Социал таъминот масалаларига бағишланган халқаро кенгаш

ПРАГА, 10 февраль. (ТАСС). Бугун Прагада социалистик мамлакатлар вакилларининг социал таъминот масалаларига бағишланган халқаро кенгаши ўз ишини тамомлади. Кенгаш қатнашчилари пенсия ишининг қўйилишидаги, касалхона страхованиесидаги ва социал таъминотга доир бошқа ишлардаги ўз тажрибаларини айтиб бердилар. Совет делегациясининг бошлиғи РСФСР Социал таъминот министри Н. А. Муравьев кенгаш қатнашчиларига Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ҳукуматининг социал таъминот соҳасидаги кейинги тадбирлари тўғрисида гапириб берди.

ҲИНДИСТОН ПАРЛАМЕНТИНИНГ СЕССИЯСИ

ПРЕЗИДЕНТ РАЖЕНДРА ПРАСАДНИНГ НУТҚИ

ДЕҲЛИ, 10 февраль. (ТАСС). Бугун бу ерда Ҳиндистон парламентининг сессияси очилди. Сессия 1958-1959 молия йили учун давлат бюджети проектини қараб чиқади ва тасдиқлайди, шунингдек мамлакатнинг ички аҳволига доир баъзи масалаларни муҳокама қилади.

Ҳиндистон президенти Ражендра Прасад сессиянинг очилишида сўзга чиқиб, буюк давлатлар раҳбарларининг юксак доирадаги учрашуви халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам берган бўлур эди, деди.

Президент нутқининг анча қисми Ҳиндистоннинг иқтисодий аҳволига бағишланган эди. Президент, мамлакатда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсганини ҳамда оғир саноат соҳасида эришилган катта муваффақиятларни кўрсатиб ўтди.

Ҳамма тинчликсевар халқлар Тунисни ёқлаб чиқмоқда

ДАМАШҚ, 10 февраль . (ТАСС). Сурия бош министри Сабри Асали француз самолетларининг Тунисдаги аҳоли яшаб турган Сакиет-Сиди-Юсиф пунктини бомбардировка қилганликларини қоралаб, матбуот вакилларига бундай деди: «Бирлашган Араб Республикаси ва барча араб халқлари Франциянинг Тунисдаги жиноий ҳаракатларига қарши қаттиқ нафрат билдирмоқдалар. Биз қардош Тунис халқининг тарафдоримиз ва унга ҳар тарафлама ёрдам беришга тайёр эканлигимизни билдирамиз. Шубҳа йўқки, барча тинчликсевар халқлар Тунисни ёқлаб чиқадилар».

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

✦ АҚШ савдо министри Уикснинг айтишича, ҳозирги вақтда савдо-саноат соҳасидаги активликнинг пасайиб бораётганлиги сабабли шу йилнинг баҳорида АҚШдаги ишсизлар сони 5 миллион кишига етиши мумкин. Бу йил январь ойида, Уикснинг айтишича, ишсизлар сони «тахминан 4,5 миллион кишига етган».

✦ Ҳозирги вақтда Жанубий Кореяда 1.100 мингдан ортиқ тамомила ишсизлар бор. Ўтган йил ноябрь ойининг охирида биргина Сеулнинг ўзида 320 мингдан ортиқ киши ишсиз, уй-жойсиз, озиқ-овқатсиз эди. Ўтган йил январь ойидан октябрь ойигача ўтган вақт ичида Сеулда 7,5 мингдан ортиқ бола топиб олинган. Ота-оналари уларни боқишга кучлари етмаганлиги учун ташлаганлар.

✦ Тайвань оролида ҳукмронлик қилаётган чанкайшичилар тўдасининг террори тобора авж олдирилмоқда. Қамоққа олишлар, тинтувлар, полиция таъқиби оддий бир ҳол бўлиб қолди. Яқинда олим Ча Юнь-бяо ўз-ўзини ўлдирди. СССРдан сунъий йўлдош учирилган вақтда у: «АҚШда олимларга СССРдаги каби яхши қарамайдилар» деб айтган экан. Ана шу гап учун чанкайшичилар олимга қарши қувғин бошлаганлар ҳамда уни таъқиб қилганлар, бу билан уни ўз-ўзини ўлдириш даражасига етказганлар.

✦ Японияда, Эхимэ префектурасида парламентнинг қуйи палатасига қўшимча сайлов ўтказилди. Ўша куни Надзе шаҳрида мэр ҳам сайланди. Сайлов Япониянинг демократик кучларига янги муваффақият келтирди. Эхимэ префектурасидан қуйи палатага социалист Хато ва либерал-демократик партия намояндаси Ихара сайландилар. Надзо шаҳрининг мэри қилиб социалистик партия намояндаси Тэпудзи Оцу сайланди.

10 февраль. (ТАСС).

«ТУ — 104» САМОЛЕТИ ВАШИНГТОНДА

ВАШИНГТОН, 10 февраль. (ТАСС) Бугун «Френдшип» аэродромидан «ТУ-104» совет реактив пассажир самолети ватанга учиб кетди. Американиклар совет самолетига ғоят қизиқиб қарадилар. Самолет аэропортда турган вақт ичида уни Америка жамоатчилиги ва матбуоти вакилларидан 5 мингдан кўпроқ киши келиб кўрди. Уларнинг ҳаммаси совет машинасидан қойил қолганликларини айтди.

☆ ☆ ☆

Германия Федератив Республикаси. Бремен, Бремерсхафен, Дельменхорст ва Ганновер тўқимачилик саноатининг 7 мингга яқин ишчилари иш ташлади. Улар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. **Суратда:** Дёрендаги жунни биринчи босқич янгидан ишловчи фабрика дарвозаси олдидаги соқчи (округ Ганновер). Бу ерда ишлаб чиқаришнинг 2 минг ишчиси иш ташлади.

☆ ☆ ☆

Ғарбий Ирианни озод қилиш учун

ЖАКАРТА, 10 февраль. (ТАСС). Бугун Негара саройида юқори мансабдаги граждан ва ҳарбий раҳбарлар, парламент аъзолари, оммавий ташкилотларнинг ва дипломатик корпуснинг вакиллари ҳозир бўлгани ҳолда Ғарбий Ирианни озод қилиш учун кураш миллий фронти расмий равишда таъсис этилди. Янги ташкилот армия, ишчилар, деҳқонлар, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотларининг вакилларидан иборатдир.

Шундан кейин сарой олдида оммавий митинг бўлди. Митингда оммавий ташкилотларнинг ўн минглаб вакиллари қатнашдилар. Митинг Ғарбий Ирианни озод қилиш ҳамда Индонезияда мустамлакачиликнинг ҳамма қолдиқларини тамомила тугатиш манфаатларини кўзлаб, миллий бирликни мустаҳкамлаш шиори остида ўтди.

МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА

ТАЖРИБА СТАНЦИЯСИДА

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлар академиясининг Сабзавот, полиз, картошка экинлари тажриба станциясининг илмий ходимлари республикада сабзавотчиликни ривожлантириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш юзасидан янги прогрессив агротехника усулларини ишлаб чиқиш юзасидан бирмунча ютуқларни қўлга киритдилар.

Бу ҳақда станция директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари ўртоқ А. Каримов мухбиримиз билан қилган суҳбатда қуйидагиларни ҳикоя қилади:

— Станциямиз коллективи КПСС XX съезди кўрсатмасига биноан ўз ишини қайта қурди. Бунинг натижасида 1957 йилда станция коллективи кўпгина ютуқларга эришди.

Селекция бўлими илмий ходимларидан А. Г. Никулина ва А. Мустаев ўртоқлар помидор ҳосилини кескин ошириш хусусиятига эга бўлган гибрид уруғларини яратиш устида илмий иш олиб бордилар. Помидорни урчитиш натижасида олинган энг юқори ҳосил берадиган 16 янги нави текширишдан ўтказилмоқда. Ҳозир бу навларнинг 4 хили (2 хили эртапишар) тажрибада синалганда шу пайтгача экилаётган оддий помидорга нисбатан 50-60 процент юқори ҳосил берадиган хусусиятга эга эканлиги аниқланди.

Шунингдек станциянинг илмий ходими ўртоқ Али Обидов картошканинг серҳосил, иссиққа чидамли, айнамайдиган навини яратди. Картошканинг бу навига Обидов номи берилди. Обидов картошкаси бир гектар ердан 25-30 тоннагача ҳосил беради.

Картошканинг яна бир янги навини станциянинг илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ўртоқ О. Я. Фонина яратди. Бир мавсумда икки марта ҳосил берадиган картошканинг бу навига РК-420 номи берилди. Биринчи марта экилган картошка ҳар бир гектар ердан 270 центнердан ҳосил берди. Яна шу ҳосилнинг уруғидан бир мавсумда иккинчи марта экилган картошка 150 центнердан ҳосил берди.

Бу йил станция томонидан картошканинг бу янги нав уруғлари республикамизнинг кўпгина колхоз ва совхозларига юборилади. Шу билан бирга станциямизнинг механизация бўлими илмий ходими ўртоқ Суханин илмий тажрибадан ўтказган картошкани квадрат-уялаб экиш усули ҳам колхоз ва совхозларга тавсия қилинади. Ўртоқ Суханин бу усул устида 3 йил илмий-текшириш иши олиб борди. Эртанги картошкани 60×60 схемада, кечки картошкани 70×70 схемасида экиш мақсадга мувофиқдир. Картошкани квадрат-уялаб экканда қатор қилиб экилгандан 15-20 тонна ортиқ ҳосил олиш мумкинлиги илмий далиллар билан тасдиқланди.

Илмий ходим Н. Дутконинг хизмати ҳам мақтовга сазовордир. Ўртоқ Дутко кечки карамнинг 4 хил янги навини яратди. Бу навларга «Ўзбекистон», «Дружба», «Восточний» номлари берилди. Карамнинг бу навлари бир гектар ердан 500-600 центнергача ҳосил беради. Станциянинг яна бир муҳим иши колхоз ҳамда совхозларнинг парник ва теплицаларида жуда кўп гўнгни иқтисод қилиш ва етиштириладиган сабзавот кўчатларининг бақувватлигини таъминлаш методи ишлаб чиқилганлигидир.

Станция парник ва теплица хўжалигининг бош илмий ходими ўртоқ М. Я. Мухина парник тупроғини қизитиш учун сарфланадиган гўнгни иқтисод қилиш устида 2 йил илмий-текшириш иши олиб борди. У карам, помидор кўчатларини пикировка қилиш учун гўнгсиз, совуқ парниклардан фойдаланиб кўрди. Бунинг учун парник чуқурларини чуқурроқ ковлаб, рамаларни зич ёпиладиган қилди. Бундай парникда ўстирилган кўчат иссиқ парникларда ўстирилган кўчатдан бақувватроқ бўлиб чиқди. Бундай усул билан кўчат етиштириш парник хўжалиги учун ишлатиладиган гўнгнинг 80-90 процентини тежаш имкониятини берди. Бу усул республикамизнинг колхоз ва совхозларида қўлланиш учун тавсия қилинди.

Бунинг сингари илмий ишлар станцияда кенгайиб бормоқда. Шу кунларда станция илмий ходимларидан бир группаси ана шу прогрессив агротехника усулларини жойларда кенг жорий қилиш мақсадида колхоз ва совхозларга жўнаб кетди.

Суратларда: 1. Ишчи ўртоқ **К. Бурхонова** парникдаги карам кўчатларига сув сепмоқда. 2. Станция илмий ходими **М. Мухина** ва теплица ишчиси **С. Майдаҳметова** ўртоқлар теплицадаги помидорларнинг етилишини кузатмоқдалар.

В. Салов фотолари.

Афсонавий қаҳрамон йўлидан...

Ўтган йили ёзда бутун мамлакат бўйлаб пионер ва ўқувчиларнинг Улуғ Октябрь 40 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ экспедицияси бошланган эди. Тошкент шаҳрининг Ленин районидан йўлга чиққан «Пионер Востока» номли отряд жуда қизиқарли маршрутни танлаб олди. Бу отряд афсонавий қаҳрамон Михаил Васильевич Фрунзе қўмондон бўлган армия босиб ўтган жанговар йўллардан борди. Саёҳатчи пионерлар 15 кун ичида Тошкентдан Чоржўйгача бўлган йўлни босиб ўтиб, ўзбек халқининг Совет ҳокимияти учун қаҳрамонона кураш тарихи билан чуқур танишдилар. Ёш экспедициячилар 2 минг километрдан ортиқ масофани поезд билан, 1890 километр масофани автомобилда, 60 километр масофани Амударёда пароходда босиб ўтдилар. 100 километрдан ортиқ тоғлик сўқмоқ йўллардан юрдилар.

Бу отряд Самарқандда «Революция солдати» деб аталган бронепоездни қидириб топди. Экспедиция даврида пионерлар кўпгина кекса коммунистлар, революция жанглари ветеранлари ва республиканинг донгдор кишилари билан учрашдилар. М. Фрунзе бошлиқ жанговар армия босиб ўтган этаплар бўйича эсдаликлар ёздилар, янги тарихий жойларни ва жанговар ёдгорликларни топдилар.

Яқинда Москвада пионер ва ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ экспедиция қатнашчиларининг II слёти бўлди.

Слётда Совет Иттифоқи Маршали Малиновский ва генерал-полковник Желтов ўртоқларнинг пионерлар экспедицияси ишига юқори баҳо берган хатлари ўқиб эшиттирилди. Хатда бундай дейилган: «Совет Қуролли кучларининг Ватанимиз душманларига қарши курашда кўрсатган улуғвор қаҳрамонликлари тўғрисида қимматли материаллар тўплаб, сиз катта ватанпарварлик иш қилдингиз...»

СССР Мудофаа министрлиги экспедиция қатнашчиларидан катта группасини қимматли совғалар билан мукофотлади. «Пионер Востока» номли отряд «Балтика» радиоприёмниги, «Любитель» фотоаппарати ва «Москва» альбоми билан тақдирланди. Отряд раҳбари В. А. Жукова эса номи ёзилган қўл соат билан мукофотланди.

Маданият саройида ўқувчилар хонаси

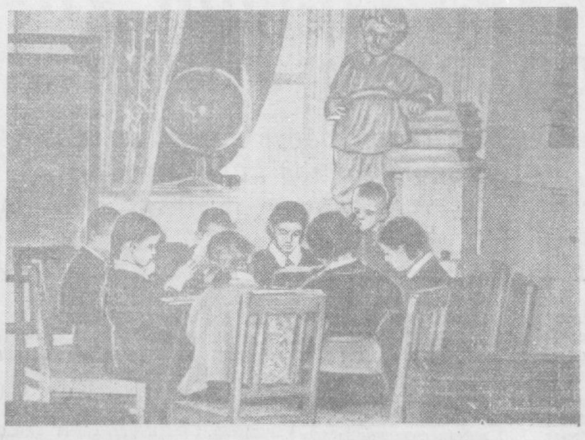

Суратда: ўқувчилар хонасида дарс тайёрлаш пайти
М. Турсунхўжаев фотоси

Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг Маданият саройида ишчи ва хизматчиларнинг болаларини тарбиялашга ёрдам бериш мақсадида ўқувчилар хонаси ташкил қилинган. Ўқувчилар хонаси стол, стул ва парталар билан жиҳозланган, турли ўқув қуроллари ҳам бор. Болалар бу ерда мактабдан ташқари вақтларда дарс тайёрлашади, ўзлари қизиққан тўгарак машғулотларига қатнашадилар, маданий дам оладилар. Шу сабабли ҳам бу хона уларнинг севимли жойига айланиб қолган.

Ўзлари ишлаб чиқаришда банд бўлиб, мактабдан ташқари вақтда болалари тарбияси билан етарли шуғуллана олмайдиган ота-оналар учун бу ўқувчилар хонаси жуда катта қулайлик туғдирмоқда.

Ҳозир бу ерга икки сменада 50 дан ортиқ ишчи ва хизматчининг болалари мунтазам равишда қатнаб турибди.

Китобхонлар конференцияси

Округ Офицерлар Уйининг театр залида Совет Армиясининг 40 йиллиги олдидан «СССР Қуролли Кучлари Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашда темасининг бадиий адабиётда акс эттирилиши» деган темада китобхонлар конференцияси ўтказилди.

Конференцияда Туркистонда Қизил Армиянинг тузилиши ҳақида подполковник Г. М. Яковлев мазмунли доклад қилди. Подполковник К. С. Ячменев эса атоқли ёзувчи С. Айнийнинг «Дохунда» романида тасвирланган революцион воқиалар ҳақида сўзлаб берди. Шунингдек, офицерлардан М. Мовсесянц, И. Каськов ўз сўзларини Д. Фурмановнинг «Исён» асари ва М. И. Шевердиннинг «Бўри изидан» романида контрреволюцион гуруҳларга, империализм малайлари бўлган босмачиларга қарши олиб борилган мардона курашларнинг акс эттирилиши масаласига бағишладилар. Китобхонлар конференциясига таклиф қилинган ёзувчилардан Шевердин «Бўри изидан» асарининг яратилиши ва ўз ижодий планлари, Орест Мальцев эса «Навқирон республика» романининг ёзилиш тарихи устида батафсил сўзлаб бердилар.

Конференцияга бағишлаб ташкил этилган СССР Қуролли Кучларининг Туркистонда Совет ҳокимияти учун курашини тасвирловчи виставка стендларини йиғилганлар зўр қизиқиш билан тамоша қилдилар.

Кеча қатнашчиларига «Қирқ биринчи» номли бадиий фильм кўрсатилди.

Н. НАСИМОВ.

Янги алколоид

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг алколоид бирикмалар лабораториясида старший илмий ходим бўлиб ишловчи З. Исмоилов бир неча йилдан бери талликтрум минус ўсимлигидан алколоид-таллин ва талидинни ажратиб олиш устида илмий иш олиб борар эди. З. Исмоиловнинг бу соҳада қилган кўп йиллик меҳнати самарали натижа билан якунланди.

Яқинда ана шу темада ёзилган диссертацияни Исмоилов муваффақиятли равишда ёқлади. Олимлар совети аъзолари бу илмий иш химия фанини янги алколоид билан бойитганлигини таъкидлаб, унга химия фанлари кандидати деган илмий даражани беришга якдиллик билан овоз бердилар.

Х. ШАРИПОВ.

Декада китоблари

Тошкентдаги 1-босмахона коллективи Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси олдидан турли бадиий асарларни нашр этмоқда. Босмахона коллективи шу йил 1 майгача 225 номдаги 4 миллион нусхадан ортиқ китобни нашр этишни планлаштирган. Бу китоблар орасида ўзбек классик ва совет ёзувчиларининг асарлари ҳамда рус ва Совет Иттифоқи қардош халқлари ёзувчиларининг китоблари бор. Жумладан, машҳур ўзбек ёзувчиси Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романи, атоқли ёзувчи Ойбекнинг уч томлик танланган асарлари, рус совет ёзувчиси Борис Полевойнинг «Чин инсон қиссаси» романи, ёзувчи В. Кочетовнинг «Журбинлар» асари бор. Бундан ташқари китобхонларимиз Н. Носов, В. Костиря, Б. Пармузин, Шуҳрат ва бошқа ёзувчиларнинг асарларини ҳам ўқишга муваффақ бўладилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Ҳаваскорлар декадага тайёрланмоқдалар

Республикамиздаги барча санъаткорлар қатори Тошкент шаҳар Маданият уйи ҳаваскорлари ҳам Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ўзбек драма тўгараги коллективи совет интеллигенцияси ҳаётидан олиб ёзилган «Камолот» деган пьесани саҳнага қўйиш учун тайёрламоқда. Рус драма тўгараги ҳаваскорлари эса Баҳром Раҳмоновнинг «Юрак сирлари» пьесасини саҳналаштирмоқдалар.

Хор тўгарагида С. Юдаковнинг «Давра қўшиғи», Тўхтасин Жалиловнинг «Пахта шараф-шоним менинг» қўшиқлари, халқ ашулалари, рақс ва оммавий ўйинлар ўрганилмоқда. Рубобчилар ва кичкинтойлар ансамблларининг декада программаси ҳам қизиқарлидир. Адабиёт тўгарагининг замонамиз темасида ижод этишга ҳаракат қилаётган ҳаваскорлари декадага «Яшна менинг Ватаним» деган шеър ва ҳикоялар тўпламини тортиқ қилмоқчилар.

Бичиш-тикиш тўгарагининг чеварлари тикаётган дўппи, чиройли кашта ва кўйлаклар ҳам декадага муносиб совға бўлади.

М. АСОМУТДИНОВА.

Телевизор экранида

13 ФЕВРАЛДА

19.30. «Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси олдидан» деган циклда катта ёшдаги болалар учун эшиттириш.

20.10. Киножурнал.

20.20. Сергей Есенин ҳақида телеочерк (рус тилида).

21.10. Бадиий фильм — «Маякдаги қиз».

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИРОДА КУЧИ

Қуюқ қора булут бутун Фарғона водисига ёйилди. Эрталабданоқ майдалаб ура бошлаган ёмғир ерни эзиб юборган. Аравада ўтирган Али Монасипов ориқ тўриқ отни чуҳ-чуҳлаб борарди.

— Ҳа, Али ҳаракатингни қил, отни қамчила, — деб қичқирди Момотулев. — Ҳали Шоҳимардондан чиқиб кетиш учун анча юриш керак. Отинг бўлса ҳалитдан имирсилаб қолди.

Тинимсиз йўл юришдан чарчаган бошқа жангчиларнинг отлари ҳам секин қадам ташлар, баъзан тўхтаб ҳам қоларди. Бироқ вазият имкони борича тез юришни талаб қиларди: Фарғонадаги жанговар қисмга озиқ-овқат ва ем-хашакни ўз вақтида етказиб бериш зарур эди. Жангчилар тепалик жойлар келганда араваларни бирин-кетин итариб текис йўлга чиқариб қўярдилар.

— Бирлашган ўзар, бирлашмаган тўзар, — дерди барвастадан келган кенг елкали жангчи Мороз, бутун кучи билан аравани итарар экан.

От-аравалар дарадан чиқишга яқинлашиб, йўлнинг оғир қисми тамом бўлди деганда бирдан тоғ ёнбағридан патир-путир ўқ ёғилиб қолди. Монасипов бир оҳ тортдию, аравага йиқилди. Тўсатдан қарсиллаган милтиқлар товушидан ҳурккан отлар ҳар томонга тўзиб кетди.

— Аравалар орқасига яширениб, фақат прицел билан отинглар! — деган команда берилди.

Қирқ тўққиз кишидан иборат жангчилар группаси қоялар ва пастқам ерларга бекиниб олган 300 босмачига қарши мардона кураша бошлашди. Милтиқ ва пулемётдан отилган ўқлар ҳимоясида жангчилар олдинга силжидилар. Бироқ дара бошидаги босмачилар пистирмаси водига чиқишга йўл бермасди. Муюлишда пайдо бўлган ҳар бир жангчи учун душман юзлаб ўқ ёғдирарди.

Қизил аскарлар ярадор бўлганларни олиб, айни вақтда душман ҳужумини қайтариб, Шоҳимардонга қайтдилар. Улар қишлоқ чеккасидаги мачитга жойлашишди. Орадан сал фурсат ўтмай босмачилар мачитни қуршаб олиб, оз сонли жангчиларга кутуриб ҳужум қилишга ўтдилар. Лекин революция солдатлари сира бўш келишмасди: улар мачит деворларидан шинаклар очиб, босмачилар ҳужумини қайтариб турдилар.

Кечга яқин ўқ запаси охирлаб қолди, душман эса қуршовни бўшаштирмасди. Шунда отряд командири уч жангчини Фарғона гарнизони билан алоқа боғлашга юборди. Аммо уларни йўлда босмачилар тутиб олиб, қийнаб ўлдиришди. Ана шундан сўнг мачитга олиб келадиган ҳамма йўллар душман томонидан кесиб қўйилганлиги маълум бўлди.

Кечаси босмачилардан бир нечтаси мачит яқинига эмаклаб келиб, эгаллаб бўлмас қалъага айланган уй девори орқасидан ваҳшийларча:

— Кофирлар, таслим бўласанларми, йўқми? — деб қичқирардилар.

Босмачилар уч кеча, уч кундуз ҳаракат қилиб қизил аскарларни бўйсундира олмадилар. Очлик, сувсизлик ва жароҳатлар оғриғидан қийналган жангчилар ўзларини руҳан тетик тутиб, душманга қарши зўр ирода билан курашни давом эттирардилар.

Али Монасипов душманни мачит атрофига йўлатмай турган жанговар дўстларининг диққатини бўлмаслик учун баданларидаги жароҳатларни минг машаққат билан ўзи ечиб ўзи боғларди. Жангчилардан Павлов, Мороз Момотулев ўртоқлар уч кеча уч кундуз мижжа қоқмай мачит деворидаги шинаклар олдида туриб, душманни қийратдилар.

Қизил аскарлар иродасини синдиришга ожиз бўлган босмачилар мачит атрофига қамиш, пахта, сомон ва шох ўтинларни олиб келиб уйдилар, устига керосин сепиб ёқиб юбордилар. Керосин ҳиди аралаш аччиқ тутун тешиклардан мачит ичига кира бошлади. Ярим соат ичида хона нафас олиб бўлмайдиган даражада тутунга тўлди. Бунинг устига бурксиб ёнаётган хонанинг шипи ўпирилиб тушиб кетай деб турибди.

Отряд командири взвод командири Каплин ихтиёрига бир группа жангчиларни бериб, уларга душман қуршовини ёриб ўтиб, яқиндаги гарнизонлардан бири билан боғланишни буюрди.

— Ўртоқлар, бу ерда яраланганлар бор. Ҳаммамизнинг кета олмаслигимиз аниқ. — дерди командир. — Биз ўқ отишни кучайтириб, душман эътиборини бўлиб турамиз. Сизлар тез ҳаракат қилиб қуршовни ёриб ўтинглар.

Мачитнинг шипи қарсиллаб, томдан ўранинг оғзидек жой ўпирилиб тушди. Жароҳат оғриғидан қийналган Али бир оёғида зўрба-зўр ўрнидан туриб қуролдош дўстлари билан сукунатда хайрлашди. Хайрлашаётганларнинг кўзида ёш томчилари пайдо бўлди. Аммо революция иши учун, озодлик ва ёруғлик учун курашаётган бу жангчиларнинг қалби ғалабага ишонч ҳисси билан тепарди. Кимдир чидаб тура олмай ҳўнграб йиғлаб юборди. Худди шу зоҳотиёқ взвод командири Каплиннинг бўғиқ, лекин мардона товуши янгради. Мачит жанговар қўшиқ зарбидан ларзага келди.

Бардам ташланг одимларни,
ўртоқлар,
Курашларда чиниққуси қалбимиз,

Бу жанговар революцион қўшиқни жангчилар жуда севар ва уни ҳар куни хор бўлиб айтар эдилар. Таниш мелодияга ҳамма қўшилди:

Кўксимизни калқон этиб,
озодлик —
Жаҳонига ўзлик-чун йўл очамиз.

Жангчиларнинг мардона овози бир-бирига қўшилиб кучлик оқим ҳосил бўлди. Революцион қўшиқ садоси мачит гумбазларини ёриб ўтди, фазога тарқалди:

Биз қудратли қўлимиз-ла
лаънатли —
Жабр-зулмни мангу янчиб
ташлаймиз,
Сўнг меҳнатнинг ол-қирмизи
байроғин
Ер устига — жаҳонга биз
тиклаймиз.

Жангчиларнинг руҳини тетик, ўзини бардам қилган бу қўшиқ мачит тепасида парвоз қилиб, бутун води бўйлаб қушдек учди.

Каплин бошлиқ жангчилар дўстлари билан хайрлашиб бирин-кетин очиқ турган эшикка отилдилар. Босмачилар қамалда турган жангчиларнинг бундай жасур ва қатъий ҳаракатларидан бир нафас саросимага тушиб қолдилар. Ана шу фурсатдан фойдаланган қизил аскарлар девордан ошиб, қуршовдан чиқиб кетишга улгирдилар. Улар девор панасида тез ҳаракат қилиб, қишлоқ томон йўналишди.

Бироқ эс-ҳушини йиғиб олган босмачилар ўзларининг ҳамма қуролларини қишлоқ томон кетаётганларга қаратдилар.

— Уй томонга қараб юр! — деб бақирарди Мороз ёнида кетаётган Момотулевга. — Командир орқасидан юр.

Жангчилар уйга кириб эшикни ёпишга зўрға улгирдилар. Отлиқ босмачилар бинони қуршаб олиб уни ўққа тута бошлади. Тўрт-бешта жангчидан иборат бўлган группа яна бир тўда душман галаси билан олиша кетди.

— Паниш қани? — деб қичқирди командир.

— У бу ерга энг олдин югуриб келган эди, — деди Мороз. — Агар босмачилар уни сезмаган бўлсалар қишлоққа ўтиб кетгандир.

— Қишлоққа ўтиб кетган деб умид қиламиз, — деди Каплин. — Ҳозир тонг отиб қолди. Бу ердан кетолмаслигимиз аниқ. Куни билан ўзимизни ҳимоя қилиб, кеч киргач ҳаракат қиламиз.

...Отишма анча маҳалгача давом этиб, сўнгра ҳаммаёқ жимиб қолди...

Атрофга қоронғулик чўка бошлади... Жангчилар битта-битта бўлиб илгаритдан мўлжаллаб қўйилган йўл бўйлаб қишлоққа етиб келдилар. Каплин қишлоқ четидаги бир тепаликка чиқиб атрофга қулоқ солди; ҳаммаёқ жимжит. У узоқ-узоқларга тикилиб қаради. Босмачилар от-араваларини қувлаган йўлда жангчилар колоннаси кўринди.

— Бизникилар! — Шодуҳуррам бақириб юборди Каплин.

— Демак Паниш бориб хабар берибди-да, — деди кимдир хурсанд бўлиб.

Каплин шошилинч равишда мачит томонга қараб юрди. Қандайдир машъум безовталик унинг қалбини тирнарди. Юз метрча юргач, у сабри чидамай чопиб кетди. Каплин мачитга бориб етмасданоқ мудҳиш фожиа рўй берганлигини фаҳмлади, ўт ичида қолган мачитнинг гумбазлари бутунлай ўпирилиб 32 жангчи тириклайин хона ичида кўмилиб қолган эди.

Каплин мачит яқинига келиб ҳайкалдек қотиб қолди. Очлик ва уйқусизликдан тинка-мадори қуриган взвод командири боши айланиб, ерга йиқилди.

— Нега отилмаяпти-я, — деб шивирларди у. Отлиқ—артиллерия дивизиони колоннасининг бошлиғи Каплин олдига етиб келди. У ҳушсиз ётган жангчига босмачиларнинг тум-тарақай бўлиб қочиб кетганлигини, жангчи Паниш қишлоқ яқинида ўлдириб кетилганини айтди.

Артиллериячилар Каплин ва у билан бирга бўлган бошқа жангчиларга зарур ёрдамни кўрсатгач, жанговар дўстлари учун ўч олиш, революция душманларини таг-томири билан қуритиш мақсадида босмачилар изидан олға қараб кетишди...

Я. КУЗЬМА.

Суратда: Н-қисм артиллериячилар батареяси йўлда.
В. Мастюков ва **Н. Рахманов** фотоси
(ТАСС фотохроникаси).

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/II да **Чин муҳаббат,** 13/II да **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/II да **Севилья сартароши,** 13/II да **Боқчасарой фонтани.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 12/II кеч соат 8 да **«Кулги кечаси».**

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун **Ян Гус,** кеч соат 9 да кенг экранли фильм **Партизан учқуни.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 9-45 минутда **Ян Гус,** кундуз ва кечқурун **Зўр машаққат билан,**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Қутлуғ қон,** кундуз соат 3 ва кеч 10 яримда **Ян Гус.**

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
РЕСПУБЛИКА КИНОУСТАНОВКАЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

Зўр машаққат билан

НОМЛИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРДИ.

М. Коцюбинский асарлари асосида ишланган.

Сценарий автори — **И. Донская.**

Постановкачи режиссёр— **Марк Донской.**

Бош оператор — **Н. Топчий.**

Ролларда:

В. Донская, Ю. Дедович, И. Твердохлеб, О. Петрова, С. Шишков, М. Скворцова, П. Шпрингфельдлар қатнашади.

Фильмни **А. П. Довженко** номли Киев бадиий фильмлар киностудияси 1957 йилда ишлаган.

Катта ва кичик

НОМЛИ ЯНГИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий автори — **М. Журжевич.**

Режиссёр — **В. Погачич.**

Оператор—**А. Секулович.**

Бош ролларда:

И. Лауренчич, Н. Иваковичч, Л. Тадич, С. Бийеличлар қатнашади.

Фильмни Югославиядаги «Авала-фильм» киностудияси 1956 йилда ишлаган. М. Горький номли киностудиясида рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136 Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 115,50, Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 00459. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-406.